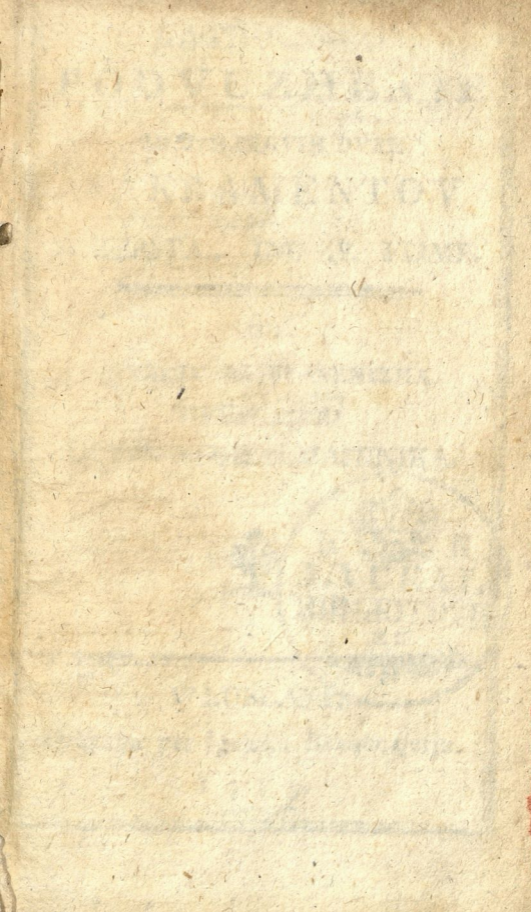
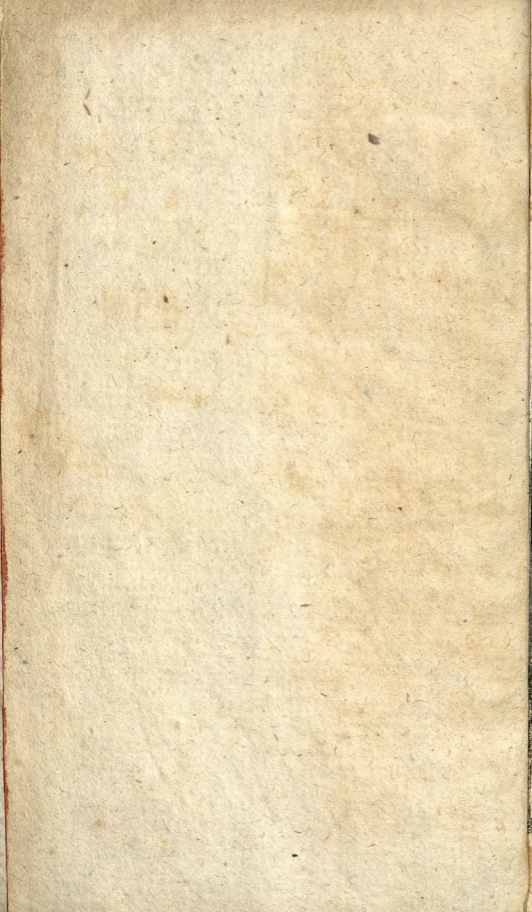

13129. II. C. g. 1. Q.

KATHOLSHKU
PODVUZHENJE

OD TĚH PERVIH DVEH

SAKRAMENTOV

S. KERSTA, INU S. FIRME.

OD

JERNEJA BASTIANZHIZHA

V'LUBLANSKI

DUHOVNI HISHI MASHNIKA.

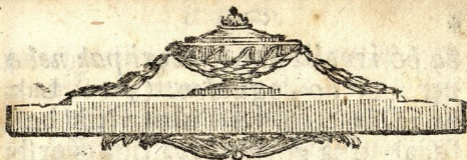
K K
LYCEAL
BIBLIOTHEK
ZU
LAIBACH

V'LUBLANI,

Drukanu per Ignaziu Klainmajerju.

1 7 8 3.

IN= 30003190

OD SAKRAMENTA TIGA KERSTA.

PERVA POSTAVA.

Kdaj je ta Sakrament tiga Kersta gori postavljen, inu v'zhem obstoje.

Jesus Kristus je en malu pred svojim v'Nebu hojenjam k'svojim Jogram rekuv: *Pejte, vuzhyte, usse ludy, Kerstyte jih v'Imenu Ozheta, inu Synu, inu svetiga Duha* (perS. Matth. na 28. postavi 19.v.) *Kateri bo verrov, inu bo kershen,*

ta bo isvelizhan : kateri pak nebo vervov, bo pogublen. (per S. Luk. na 12. post. 16. v.) Tukej v'tih besfedah je ta goripostava tiga Kersta prov ozhytnu sapopadena. Kateri bo bessedi Jësusa Kristusa, katero so njegovi Slushabniki pridigvali, vervov, bo v'to vodo pomozhen, ali v'taisti vmyt ; (sakaj leto se sastopi skus to bessedo, *Kerstiti*) inu leta Kerst nebo ena gola Ceremonija, ampak enu snaminje, skus kateru se v'refnizi ta dar te pravize dodely, kateriga bo sveti Duh v'njegovo dusho noter ulyv, inu skus kateriga bo nje ga k'vezhnimu isvelizhanju pelov. Sakaj Kristus pravi, koker je bilu povedanu : *Kateri bo vervov, inn bo kerjhen, ta bo isvelizhan.*

Skus leto se reslozhi ta od Kristusa gori postavlen Kerst od tiga kersta, kateriga je S. Jannes v'pufhavi timu folku vun delyv. Ta Kerst S. Jannesa ny zlu nobene mo-

mozhy imov. On je biv le enu snaminje, inu pomenk, kateri je tim keršhenim sastopiti dav, de se imajo k'prihodu Messiasa, na kateriga zhakajo, perpravlati, aku ozhjo, de bi jim njegov prihod kej nuzov. V kerstu Jesufa Kristusa pak ta zhlovek s'mozhjo svetiga Duha od snotrej napolnen, inu skus ogen lubesni boshje ozhiten rata. *Jest vajs sizet kershujem s'vodo k'iti pokori: taisti pak, kateri sa mano pride, je mozhnejshi, koker jest: — — taisti vajs bo s'svetim Duham, inu s'ognam (ali s'lubesnjo) kerstuv. (per S. Math. na 3. post. 11. v.)*

II. Te besede, katerih se je Jesus Kristus per goripostavi tiga Kersta poslushuv, nals ozhitnu vuzhe, v'zhem ta Sakrament obftoy. *Pervizh*, je potrebnu, de bo ta zhlovek s'natirlih vodo umyt: sakaj s'tako vodo je S. Jañes, inu Jesus Kristus kershvov: tako

vodo so tudi Judji per njih umivanju, ali ozhištvanju nuzali. Inu kader je Jęsus Kristus k' Nikodemu govoruv, je ozhytnu reķuv: de je potrebnu, *de bo ta zhlovek isvode, inu svetiga Duha na novu rojen.* (per S. Jan. na 3. post. 5. v.) *Drugizh*, je potrebnu, de se ta kerst, ali umivanje v' Imęnu Ozheřta, inu Synu, inu svetiga Duha prejime. Ta na ta shvot islita natirlih voda, inu te beřęde: *Jeřt tebe kerstim v' Imęnu Ozheřta, inu Synu, inu svetiga Duha,* sta tedej ta dva řhtuka, v' katerih Sakrament svetiga Kerřta obřtojy.

DRUGA POSTAVA.

Od tih per Kerřtu navadnih Ceremoni.

De se prov sařtopi, kaj je ta Kerřt, ny sadořti veřditi, v' kom ta řsti obřtojy, temuzh je tudi potrebnu, de se prov, inu na tanku sařtopi, kaj
ta

tę Ceremonje pomenijo, katere so per vundelenju tiga Sakramenta v'zęrkvi navadne, sakaj tę Ceremonje pomagajo fylnu veliku k'sastopnosti vřiga tęga, kar bom jeřt nadallej, inu slasti od tiga djanja, ali dopernellenja tiga Sakramenta govoruv. Jeřt jih bom v'kratkim resloshuv; ozhem vender od řtarih Kerřtnih Ceremoni kej maliga govoriti, is tęga se bo doli usęlu, koku imamo my tę Ceremonje, katere so nam řhe zheř ostale, savolo njih řtarosti spořhtvati, inu zhařtiti.

§. I.

Stare Ceremonje, katerih se je ta zęrku per vundelenju tiga kerřta pořlushila.

I. V'tih pervih zhařlih tę zęrkve je bila navada leę dvakrat v'lejtuv (sunej ene potrebe) kerřhvati, namerzh, na velikonozhno, inu
win-

winkushtno febboto po shegnu te kerstne vode , koker se taista she tudi v'donafhnimu zhassu skus molitve, inu Ceremonje , katere sino my od starih zhassov lessim dobyli , shegnuje.

II. Kir so bli vezh de l ti , kateri so sheleli kerstheni biti , she veliki , inu per pameti , toku so bli oni dovgu zhassa, predem so bli k'taistimu perpusheni, perpravlani. V'tim zhassu , kateri je skori vselej dva lejta gverov, so jih njih Pastirji vuzhyli, inu so si usso mujo persadeli skus eno ojtro skushno od njih resnizhniga preobernenja se sagvishati. Leti so bli katekumeni imenvani , skus katere se taisti sastopjo , katere so ti Pastirji vuzhyli; taisti pak , kateri so imeli skerb njih v'resnizah te vere podvuzhiti , so se Kateketi imenvali. To isberanje , inu ta skushuja taistih, kateri so imeli na vel-

vëlko seboto keršheni biti, inu kateri so bli Keršta shelni, inu Isvoleni imenvani, je bla sufsebnu v'poštu dershana. To vëlku Isberanje se je dershalu na fređo tiga zhetertiga tēdna v'poštu. Ti Katekumeni so fhli ob zhassu, kader so se Kristjani skup sbirali, v'zērku: inn so se vffe forte Ceremonje zhes njuh dershale, is katerih so tē nar imenitnishi she dons ta dan v'navadi, koker to Dihanje tiga Masnuka v'obras, to sarotenje, inu to v'usta dajanje tē foly. Med branjam tiga stariga Testamenta, inu Evangeljuma so se dershale Ceremonje *od odpevanja tih ushess*, de bi samogli beffēde tiga Evangeljuma, inu tē vere prov posluhati. Njem se je naprej brav ta sazhetik tih fhtirih Evangeljumov s'enim kratkim isloshenjam, inu po tim ta Apostolska vęra s'ozhenasham, kar se jim je tudi isloshilu. Leto

se je imenvalu Isrozhenje tē vere, inu tiga Ozhenafha.

III. Na velikonozhno feboto pred popoldansko boshjo flushbo se je tim katekumenam ta sadni Navuk dershov. Tukej so bli tudi prafhani, kar so se navuzhili. Tedej jih je po timu sadnizh zhes njih sturjenimu sarotenju Shkof prafhov: al se oni odpovedo timu hudizhu, njegovimu napuhu, inu njegovimu djanju; inu kader so oni na to besēdo ja odgovorili, jih je on na perfih, inu plezhah s' oljam tih katekumenov pomasov. Po dekonzhanimu branju, inu molitvah so shli s' prozēsjo h'kerstnimu kamnu, kir se je ta voda shēgnuvala; po shēgnu tē vode so bli moshje, inu fantji od tih Botrov, shenē pak, inu deklyzhi od tih Boter Shkofu naprēj postavlene. Shkof jih je zhes tē artikelne tē vere prafhov, inu oni so na vsaki-

ga odgovorili: *Zest verjem.* Po tim, kader je biv enkrat ta Shkof skus njuh odgovore previshan, de oni ta Sakrament tiga prerोजना prejeti shelę, jih je on skus sam sebe, ali skus svoje Mafhnike kerstuv, kir jih je trikrat v'to vodo pomozhuv, inu je tę try perfhonne svęte Troyze zhes njuh isřekuv. Po timu trojnimu pomozhenju v'to vodo je en Mafhnik vsakiga kerfhenka na verhu glave s'to svęto Krishmo pomasov. Po tim je en flędni supet svoj gvant na se usev, inu so bli usli pred Shkofa perpelani, kateri jih je s' enim bęllim platnęnim gvantam oblekuv, inu se jim je ena pershgana svezha v'roko dala. Sadnizh so bli vsli v'eni versti pred Shkofa postav eni, kateri je s'istęgnenmi rokami zhes njuh moluv, inu jih je na zhelu s'svęto Krishmo pomasov. To masanje, inu to goripoloshenje tih rok je bilu ta

Sakrament svęte Firme. Po uffi-
mu timu so fhli oni supet s'pro-
zefjo nasaj v'zerku, kir se je lve-
ta Mafha brala, per kateri so ti
Neofiti, to je, ti novi kerfhenki,
Telu, inu Kry Jęsufa Kristufa
prejeli, inu so en malu mleka, inu
medu jedli; leto je njuh duhovno
otrozhnost, inu prihod v'to ob-
lubleno dushello pomenilu.

IV. She od sazhetka te Zęrkve
so ti Kristjanski starifhi svoje otro-
ke h'kerfhu noffili, inu niffo zha-
kali, de bi bli k'pameti perfhli,
inu ti Mafhniki so jih tudi sraven
perpuftili. Oni so bli na dan tiga
isberanja, ali isvolenja, inu na ve-
likonozhno febotto v'zerku per-
neffeni, inu so se zhes njih rav-
nu taifte Ceremonje derfhale,
katere zhes tę odrafhene Kate-
kumene, ali kerfsta shelne. Bo-
tri, inu Botre tih otrok so nameft
njih na to navadnu prafhanje od-
govor dali, to trojno odpovd ftu-
ri-

rili, inu to sposnanje te vere do-
li poloshili. Po kerstu fo bli oni
s'tim drugimi vred firmani, inu
med Malho obhajani: taisti otro-
zhizhi pak, kateri she niffo odstav-
leni bli, fo leta Sakrament le pod
po dobo tiga vina prejeli.

§. II.

Ceremonje, s' katerimi se v'
fedajninu zhastu ta kerst do-
dely.

Letę Ceremonje niffo popolno-
ma v'vsih zęrkvah glih. Al ta
maihen reslozhik, kateri se v'tim
samerka, nam tolku ozhytnifhi
pokashe, koku na tanku te zęrk-
ve v'veri od tiga poęrbaniga grę-
ha, inu djanja, ali mozhy tiga
Kersta skup pridejo.

I. Ta otrok, ali katekumen,
kateri je h'kerstu naprej po-
stavlen, more pred zerkovnim
pra-

pragam obštati, k'šposnanju, de ny vręden noter jiti, kir je grešnik; inu de so njemu te Nebęssa saperte, od katerih je ta kamnyten tempelle ena podoba, toku, de on nemore is svoje lastne mozhy noter jiti, tudi ne salushiti, de bi se njemu urata taifiga tempelna, ali zęrkve odperle.

II. Ta Mafhnik prafha, koku se ima ta otrok imenvati? Botri odgovoreę N. Leto Imę pak more enu Imę eniga Svetnika, ali Svetnize biti, de bi sa njega per Bogu profsili, inu njemu na letimu svejtu k'enimu exempelnu njegoviga shivljenja bili. Mafhnik ogovory na dalje to dętte s'Imęnam; kaj shelish od te zęrkve bosh je? Botri odgovoreę, to vęro. Mafhnik prafha; kaj te-
bi

bi ta vera da? Botri odgovore,
to vezhnu shivlenje. **Mafhnik.**
*Aku tedej ozhejh k'rimu shivlen-
ju noter jiti, toku dershi sapovdi:
lubi Boga Gospuda tvojga is zę-
liga tvojga serza, is zęle tvoje du-
she, inu is zęle tvoje mozhy, inu
tvojga blishniga, koker sam sebe.*

III. Po tim **Mafhnik**
trikrat v'to dette dihne, inu
rezhe: *poidi vun satan! is le-
te podobę boshje, inu stury pro-
star svetimu Duhu. Is letih belle-
dy se doli vsame, de se ta otrok
savolo greha v'lushnosti, inu ob-
lasti tiga hudizha snajde.*

IV. **Mafhnik** stury s'spav-
zam ta kriih na zhelu, inu na
perfih tiga otroka, inu rezhe:
*vsemi snaminje tiga Krishna na zhe-
lu, inu na serzu, vsemi vero tih
boshjih sapovd, inu bodi takeshen
v'tvojmu sadershanju, de bodesh
shę en tempel boshji biti samoguv.*

M O L Y M O.

My tebe prosimo o Gospod!
 ushlijni milostlivu nashe prosh-
 ne; inu obvarvej s'tvojo vedno
 mozhjo tvojga isvolenga N. Ka-
 teri je s'krisham tiga Gospuda
 sasnaminvan, de bo on te navuke
 od tvoje sprevelike zhasty der-
 shov, inu skus dershanje tvojih
 sapovd k'zhasti tiga popolnoma
 prerोजना pridti s'jushuv. Skus
 Kristusa Gospoda najhiga. Amen.

Po tim dershy on roke zhes
 glavo tiga otroka, inu rezhe;

M O L Y M O.

Vsigamogozhni vezhni Bog,
 Ozha Jezusa Kristuja Gospoda
 nashiga, poglej milostlivu na leti-
 ga tvojga slushabnika N. kateri-
 ga si ty k'tim pervim pravizam te
 vere milostlivu poklizati otuv;
 presheni od njega usso s'lepoto ti-
 ga

ga satana, resterge; usse shtrike ti-
ga satana; s' katerimi je on suc-
san biv, odpri njemu, o Gospud!
te vrata tvoje milosti, de bo on s'
tvojo modrostjo obdan, od tih
smerdlivih shela reshén, inu poln
dobriga Duha tvojih sapovd tebi
s' veselam v' tvoji zerkvi slushiti,
inu v' ti popolnomasti od dneva
do dneva gori jemati samoguv.
Ravnu skus taistiga Kristusa Go-
spoda nashiga. men.

V. Mafhnik shęgna to
sov, inu rezhe: Jest tebe sa-
rotym, (ali exorcisiram) ty stvar
tę soly v' Imenu Boga Ozhęta Vsi-
gamogozhniga †, inu v' lubęsni
Boga nashiga Jesusa Kristusa †,
inu v' mozhi svetiga Duha †, jest
te sarotym, (ali exorcisiram) skus
shiviga Boga †, skus praviga Bo-
ga †, skus svetiga Boga †, skus
Boga †, kateri je tebe k' branbi ti-
ga zhloveshkiga rodu stvaruv,
inu

inu je sapovedov tebe sa ta k'ti vere pridejozhi folk skus svoje slushabnike shegnati, de ty v' Imenu svete Troyze en mozhnen shegen postanesh sa tiga sovrashnika odgajhati. Potler my tebe prosimo, o Gospud nash Bog! de ty leto stvar te s'oly posvetysh t, inu s'shegnam poshegnash t, de ussim taistim, kateri bodo njo prejeli, ena popolnoma arznija rata, inu v'njih truplah ostane, v' Imenu ravnu taistiga Gospoda nashiga Jezusa Kristusa, kateri bo pershov soditi te shive, inu te mertve, inu ta svejt skus ogen. Amen.

Mafhnik dene timu otroku en malu shegnane s'oly v' usta, inu rezhe: vsemi to sov te modrosti: de tebi ta Gospod to vezhnu shivlenje dodely. Amen.

Mafhnik rezhe: Gospod bodi s'tabo. Odgov. inu s'tvojim Duham.

M O L Y M O.

Bog naših Ozhakov ! Bog Stvarnik vseh rezhy, my tebe ponishnu prosimo, poglej milostlivu na tvojga slushabnika N. inu ne-pusti, de bi on, kir je she to sov koker svojo pervo shpisho obkusu, dalej lakoto terpov : temuzh nassitti ga s'to nebeshko shpisho, de bode on v'duhu gorruv, v'vupanju se vesseliv, inu tebi svestu slushuv. Peli ga, o Gospod ! k' timu potoku tiga noviga prerovenja, de on vruden postane ta vezhni lon, kateriga si ty tvojim svestim slushabnikom oblubuv, dosshezhi. Skus Kristusa Gospoda našhiga. Amen.

VI. Po tih molitvah pride to sarotenje, kateru ny drugiga, koker enu sapovdvanje, skus kateru se timu hudizhu v'Imenu pre-svete Troyze sapovduje is tiga slushabnika boshjiga jiti, kateru se

toku sazhne: Žest tebe sarotym
 ty nezhisti duh! v' Imenu ozheta †,
 inu Synu †, inu sv. tiga Duha †,
 pojdi vun, inu odstopi od letiga
 hlapza boshjiga N. Sakaj tebi, ty
 prekleŧi, inu ferdamani! taisti
 sapo. e, kateri je s'nogami po
 morju hoduv, inu Petru, kateri se
 je sazhev vtopiti, to roko poda.

Toku sposnej tedej, ty prekle-
 ti hudyzh! to sodbo zhes tebe,
 inu daj zhaŧ Žesusu Kristusu nje-
 govimu Synu, inu svetimu Duhu:
 inu bejshi od letiga hlapza bosh-
 jiga N. sakaj letiga je Bog, inu
 našh Gospod Žesus Kristus s gol
 is svoje milosti k' svoji sveti Gna-
 di, k' shegnu, inu h'kerstu pokli-
 zov.

Tukej stury ta Mafhnik
 krish na zhelu tiga otroka,
 inu pravi: inu letimu snamin-
 ju svetiga Krisha †, kateru my
 na njegovimu zhelu sturimo, se, ty
 pre-

prekleti hudyzh! nigdar nimash
postopiti eno nezhashturiti, skus
ravnu taistiga Kristusa Gospoda
nashiga. Amen.

Sdej poloshy roko zhes
glavo tiga otroka, inu rezhe :

M O L Y M O.

Tvojo vezhno, inu nar pra-
vizhnishi milost jest prossim, o
Gospod! sveti Ozha, Vsigamo-
gozhni, vezhni Bog, Sazhetik te
luzhi, inu resnize, sa letiga tvoj-
ga hlapza N. vsmili se zhes nje-
ga, inu dodeli njemu to luzh
tvoje sastopnosti: ozhisti, inu po-
sveti ga: daj njemu eno pravo
vednost, de on te gnade tvojga
kersta vreden postane, inu de bo
enu terdnu savupanje, to pravu
vishanje, inu ta sveti Navuk der-
shov. Skus Kristusa Gospoda na-
shiga. Amen.

VII. Po timu poloshy Masnik en konz tē Ihtole na otroka, inu ga pēle v'zērku, ter rezhe :

N. pojdi noter v'ta tempel boshji de ty s'Kristusam tiga vezhniga shivlenja deleshēn postanesh. Amen.

Kader shē v'zērku pridejo, grēde Masnik naprēj k'timu kerštnimu kamnu, inu moli s'timi Botri na glafs vęro, inu Ozhe nafh. Po tim, kader shē smoljo, ustanejo gori, inu ta keršhvavz, prędem sazhne keršhvati, rezhe :

S A R O T E N J E.

*Jest tebe sarotym, nezhisti duh!
v'Imenu Boga ozheta Vfigamogozhniga †, inu v'Imenu Jesusa
Kri-*

Kristusa Synu njegoviga nashiga
 Gospoda, inu Sodnika †, inu v'
 mozhi svetiga Duha †, de ty bej-
 shish od lete stvary boshje N. ka-
 tero je nash Gospod k'svojm
 svetimu tempelnu poklizati othuv
 de ona en tempel tiga shiviga Bo-
 ga postane, inu sveti Duh v'taisti
 prebiva. Skus ravnu taistiga Go-
 spoda nashiga, kateri bo pershuv
 soditi te shive, inu te mertve, inu
 ta svejt skus ogen. Amen.

VIII. Mafhnik vsame en
 malu od svoje flyne, inu po-
 mashe s'njo ushesha, inu nosni-
 ze tiga otroka, inu rezhe :
Epheta, to je: odprij se: (toku je
 Jesus Kristus rekuv, kader se je on
 tih ushes eniga mutastiga, inu glu-
 higa zhloveka dotaknuv, inu je s'
 svojo flyno, taistigajesik pomasov)
 Na to pomashe on te nosnize
 rekozh: *k'enimu dobru dushe-*
zhi-

*zhimu Kadylu , (inu perstavi)
ty pak bejshi hudyzh ! sakaj ta
soaba boshja se perblishuje.*

IX. Po timu se nesse ta o-
trok k'timu kerstnimu kamnu,
inu se njemu glava, perfi, inu
plezha odkrijejo , inu Botri
ga dershe glih zhes ta kerst-
ni kamn. **Mafhnik** prafha
tiga otroka per Imenu , inu
rezhe : *N. se odpovesh timu hu-
dyzhu ?* ti Botri odgovore
namest otroka : *Jest se odpovem.*
Mafhnik : *inu vsimu njegovi-
mu djanju ?* odg. *Jest se odpo-
vem.* **Mafhnik** : *inu vsimu
njegovimu napuhu ?* odg. *Jest
se odpovem.*

X. Po leti oblubi pomashe
Mafhnik s'oljam tih kate-
ku-

kumenov *tiga otroka na perſih*,
 inu med plezhi, ter rezhe:
Jeſt tebe pomashem s'voljam ti-
ga Isvelizhanja v'Kristuſu Jeſu-
ſu Goſpodu naſhimu k'vezhnimu
shivlenju. Amen. Kerſhen-
 ki ſo bli nekdej, faj v'nekaterih
 zerkvah, od glave doli do nog
 po zelmu shvotu pomasani, inu
 letu je bila ena podoba *tiga no-*
trajnega masyla ſvetiga Duha, s'
 katerim bo ta zhlovek ſkus ta
 kerſt napolnen, inu veſs Bogu
 poſvetzhen.

XI. Na to obrifhe **Mafh-**
 nik ſvoj pavz, inu te po-
 masane kraje s'pavolo, ali s'
 eno drugo tako rezhjo, ſpre-
 miny to plavo ſhtolo s'to bel-
 lo, inu praſha per Imenu ti-
 ga otroka: *N. verjeſh ty v'Boga*
ozheta vſigamogozhniga, Stvar-
nika Nebes, inu semle? inu

B

Bo-

Botri odgovore: *Jest verjem.*

Mafhnik: *Verjesh ty v'Jesusa Kristusa Synu njega ediniga, katir je rojen biv, inu je terpuv?* odg.

Jest verjem. Mafhnik: *Verjesh ty v'svetiga Duha, eno sveto katolskko zerku: gmajno tih Svetnikov: odpushanje tih grehov, goriustajenje tiga Messa, inu vezhnu shivlenje?* odg. *Jest verjem.*

XII. Mafhnik prafha trykrat otroka: *N. ozhesh ty kerfshen biti?* Botri odgovore trykrat: *Jest ozhem.* Mafhnik

prafha nedallej, al je katerikej savolo nevarnosti kerfshvov tiga otroka? inu zhe se odgovory, de nizh takiga ny bilu sturjenu, toku Botri vsamejo, inu dershe tiga otroka v'defni roki. Mafhnik

usame s'eno possodo kerstne
 vòde, inu njo trikrat zhefs gla-
 vo tiga otroka nakrishim uli-
 je, med tim rezhe le en krat :
*N. Zest tebe kerstim v'Imenu Ozhe-
 ta †, inu Syna †, inu svetiga Du-
 ha †. Amen.* Zhe se pak zvib-
 la, al je ta otrok kerfhen,
 toku se na to visho kersti :
*N. Zhe nissi Kerfhen, toku te Zest
 kerstim v'Imenu Ozheta †, inu Sy-
 na †, inu svetiga Duha †. Amen.*
 To imenvanje trëh Perfhon svete
 Troyze nam nasnanje da, de je
 taistu urshoh ulfiga tiga, kar leta
 Sakrament dopernesse; de, kateri
 ga vundely, je le en zev taistiga,
 inu le namešt Boga, inu v'nje-
 govimu Imënu dëlla.

XIII. Na to pomozhi on
 svoj pavz v'to svëto krishmo,
 ter pomashe tiga otroka na
 verh glave nakrishim, inu

pravi : *Vfigamogozhni Bog, Ozha nashiga Gospuda Jesusa Kristusa, kateri je tebe is te vode, inu is svetiga Duha preroduv, inu kateri je tebi odpushanje ussih grehov dodeluv (tukej pomashe Mashnik) nej te pomashe s'krishmo, tiga Isvelizhanja v'ravnu taistimu Jesusu Kristusu Gospudu nashimu k'vezhnimu shivlenju. Odg. Amen. Mashnik. Myr nej bo s'tabo. Odg. inu s'tvojim Duham. Leto masanje pomeni, de my skus ta kerst v'Jesusu Kristusu, inu s'Jesusam Kristusam Mashniki, inu Krajli postanemo, (koker se bere per svetimu Jannesu v'skrivnimu Resodenju na 5. post. 10. v.) Ty si nafs k'Mashnikam, inu h'Krajlam nashiga Boga sturuv.*

XIV. Po timu on obrifhe s'pavolo, ali s'eno drugo tako rezhjo svoj pavz, inu ta
po-

pomasani krej, inu dene na
 glavo tiga otroka eno bello
 ruto namešt tiga belliga gvan-
 ta. Někdej fo bili ti katekumeni
 s'enim bellim gvantam obležheni
 inu fo ga ofim dny nořili, en
 ořtanik od letiga je ta donafhni
 kerřtni gvant, ta bella frajza, ali
 ruta, katero Mařhnik timu otroku
 zhes glavo dene; inu rezhe:
usemi leta belli gvant, inu noři
ga neumadeshvaniga noter pred
řodbo Gospuda nařhiga Jezuřa
Kriřtuřa, de ty to veřhnu řiv-
lenje dořeřheřh. Ođg. Amen. Le-
 ta belli gvant je ena podoba te
 pravize, inu zhiřtořti, katero řmo
 my skus ta kerřt sadobili; inu
 zerku nař opomina, de imamo
 my taiřtiga zlu do řmerti obvar-
 vati.

XV. Sadnizh da Mafhnik
 v'roko timu otroku, ali pak
 Botru eno pershgano svezhe,
 ter pravi: usemi leto gorezho
 luzh, inu obvarvej tvoj kerst
 skus enu pojhtenu, inu zhistu
 shivlenje. Dershi sapovdi bosh-
 je, de bodesh samoguv Gospo-
 du, kader na Ohzet pride, s'ufimi
 Svetniki tiga nebeshkiga Kraj-
 lestva napruti jiti, to vezhnu
 shivlenje dossezhi, inu na usse
 vezhne zhasse shiveti. Odg. Amen.

TRETJA POSTAVA.

Kaj ta kerst per zhlovēku
stury.

Try rezhy so tukej potrebne ve-
diti, I.) ta stan tiga zhlovēka
pred kerstam; II.) ta stan po
kerstu; III.) kateri so ti ostan-
ki tiga grēha po kerstu.

§. I.

Ta stan tiga zhlovēka pred
Kerstam.

Zhe my to djanje, ali mozh tiga
kersta prov sposnati ozhmo, toku
je pred vsm potrebnu vediti, v'
kaj sa enimu stanu se taisti snaide,
kateri leta Sakrament prossi. Leta
stan pak my sposnamo nesamu is
svētiga Pisma, temuzh tudi is Ce-
remony, inu molitov, katere se
per svētimu kerstu opravljajo. To
dihvanje tiga Masnuka, to pono-
vlen-

vlenje tiga sarotenja, ta v'ufta tiga otroka djana sov, inu to is flyne fturjenu pomasanje tih ufheis, inu nofniz nafs vuzhi, de fe ta otrok pod oblastjo tiga hudizha snaide, inu de je on gluh, inu zlu nizh neobzhuti, kar je boshjiga; Od tiga nemore drugi urshoh biti, koker greh, kateri fe skus rojstvu od Adama poerba, inu bo sa to ta poerban greh imenvan. Sakaj nizh ny samoglu eno umetno, ali pametno stvar, katera je sa Boga stvarjena bila, ti oblasti tiga hudizha podvrezhi, koker ta greh. De je ta dusha, katera je en duh, k'duhovnim, al boshjim rezhem gluha, inu taistih zlu nizh nesastopi, ny po nje naturi, leto je enu spazhenje, inu urshoh letiga spazhenja nemore drugi biti, koker ta greh, kateri je smert te dushe, sa to, kir jo od Boga odlozhi, inu nje taistiga odsame, v'katerimu samimu ona to shivlenje dobyt samore.

II. Ta otrok je tedej pred ker-
 stam v'enimu gręhu, „ kateri je
 „ njegovo dušho umoruv; on je
 „ nezhist, inu omadeshvan, po
 „ letih bessedah tridentinskih O-
 „ zhakov: „ Nobeden ny bres grę-
 „ ha, tudi zlu en otrok ne, kateri le
 „ en sam dan na svejtu shivy, tai-
 „ sti je nepravizhen sa volo Ne-
 „ pravize, katera je njemu lestna,
 „ inu katero on ima skus svoje
 „ rojstvu od Adama. „ (v' 6. fess. 3.
 sklep.) Lete od tridenskiga Sbera-
 lisha usete bessede se gruntajo na
 te bessede Davidove: *Žest sim v'*
poerbanimu gręhu spozhet, inu
moja mati me je v' gręhah spozhęla.
 (v' 50. psalmu, 7. v.) Inu na bessede
 S. Paula: *skus eniga zhloveka je*
ta smert zhes use ludy pershla,
v' katerimu so ussi greshili. (k' Rim.
 na 5. post. 12. v.) Inu leta Nepravi-
 za stury njega k' enimu otroku te
 jese, to je, ona ga podvershe ti
 ojstri pravizi boshji.

Aku je ta otrok nepravizhen ,
 koker nafs leto ta vera vuzhy, to-
 ku od letiga ny drugi urshoh, ko-
 ker njega vola, katerã je Bogu su-
 perpostavlena inu ta lubesen pru-
 ti sebi, inu stvarjenim rezhim,
 katerã v'njemu gospoduje, v'timu
 obstoy ta nepraviza; zhes to volo-
 tiga otroka tedej gospoduje ta hu-
 dobna lubesen, ne fizer, koker de-
 bi se on v'djanju, inu frejvolnu tai-
 sti zhes dav, sakaj on fhe ny v'sta-
 nu leto sturiti, temuzh kir njega k'
 taisti enu spazhenu nagnenje ulę-
 zhe, kateru se per ti prizhi v'njemu
 snajde, kader se ta dusha s'tim v'
 Adamu spazhenim meřam fklęne.

III. Is tiga, kar je bilu sdej po-
 vędanu, se reslozhnu vidi, koku
 delezh se eni Krivoverniki v'veri
 od poęrbaniga greħa sajidejo. Oni
 pravijo, de ta poęrban greħ ny
 nizh drugiga, koker ena nesreħza,
 v'kateri se ussi otrozi Adamovi
 snajdejo, kir jim Bog njegov greħ
 per-

—

35

perrajta, inu perpifhe. Oni letu le sa eno tako samyro dershe, kakerthna je ta samyra ene zele shlahte, katere pervi Ozha se je zhes svojga Krajla spuntov, inu je sa tiga volo ulliga svojga premoshenja, ja tudi svojga shlahtniga stanu k'lhtrafingi obropan biv: letu je en smishlen Navuk, kateriga te besede svetiga Pisma, inu tiga tridentinskiga sberalisha, inu to v'uffih zhassih v'zerkvi navadnu sarotenje ozhitnu savershejo. Po letimu vuku ta poerban greh ny nobeden greh, inu obena nepraviza, temuzh le samu ena sgol nefrezha: ti Adamovi otrozi nillo na svoji perfhoni kervizhniki, inu sovrashniki boshji: oni so le leti Nedovshni, kateri so skus njih rojstvu v'to samyro njeh gmain, ali perviga Ozhetta sapledeni, bres, de bi se bili njegoviga puntarstva deleshne sturili.

IV. Per letimu she ny obstalu,

temuzh po k'nizh sturjenimu po-
 erbanimu gręhu so nekateri tudi
 fhtrafingo tih otrok, kateri bres
 kersta umerjo, k'nizh perpraviti
 otli. Leto ny bilu lohku, kir nafs
 Jesus Kristus ozhitnu sagvisha,
de nobeden nemore v'boshje Kraj-
lestvu noterjiti, kateri ny skus to
vodo, inu svetiga Duha preroben)
 (per S. Jan, na 3. post. 5. v.) Letim
 reslozhnim belfedam niffo samog-
 li njuh mozh oduseti, ter so mog-
 li sposnati, de ti otrozi kateri
 bres kersta umerjejo, v'nebeshku
 Krajlestvu nepridejo. Od druge
 strany pak jih je to neumnu, inu
 nespametnu usmilenje pruti tim
 nesrezhnim nedovshnim (sa kate-
 re so jih oni derskali) toku delezh
 perpelalu, de oni zlu niffo samog-
 li fhlfhati, de so leti otrozi ti
 fhtrafingi podversheni, katero je
 boshja praviza zhes greshnike
 fklenyla. Oni so tedej ta poer-
 bani Navuk, inu to sprizhvanje
 sve-

svetiga Pisma na stran pustili, kateru uſſe ludy v'dve ſorti reſdely, namerzh, v'te pravizhne, kateri bodo s'Kriſtufam vred krajivali, inu v'te greſhnike, kateri bodo eno vezhno ſhtrafingo terpeli: inu ſo ſa te otroke, kateri bres kerſta umerjejo, akulih ſo nepravizhniki, inu ſuſhniki tiga hudizha, en ſredni ſtan, inu en ſredni krej, namerzh te temnize iſmiſlili, v' katerih oni bres uſſe ſhtrafinge ſamu boſhjiga oblizhja nevidijo. Al ny leto ſhe ena velika, ja ta nar vezhi neſrezha od oblizhja boſhjiga, inu tovarſhtva tih Svetnikov na uſſe zhalle ſe odlozhen-ga viditi? inu aku ſo ti otrozi nedovshni, koku morjo oni k'eni toku oſtri ſhtrafingi obſojeni biti, koker je leta, katera jim na vekumej to uſhivanje te nar vikſhi dobre odusame, ſa katero ſo oni ſtvarjeni bili?

Ali tudi leto iſmiſhluvanje ſe
je

je nekaterim preojstru sdelu, kateri se niso framvali to smotnavo tih Pelagjanarjov ponoviti, katero je ta zerku v'tim velkimu sberalishu v'Kartagi v'lejtü 418, ferdamala, inu preklela. Leti sapelavzi so grunt svoje smotnave v'tih besedah Jesusa Kristusa iskali: *V'ti hiški mojga Ozheťa je veliku prebivalishov*; inu so si v'nebešlih, ali kje dergi en krej ismislili, v' katerimu ti otrozi, kateri bres kersta umerjejo frezhnu prebivajo, inu shive. Na to visho leti samoglavni Vuzheniki, kateri se od Pelagjanarjov le v'timu reslozhijo, kir oni to Imę poerban greh perpuste, perdajo tim nekeršhenim otrokam v'perhodnimo shivlenju eno naturno frezho, inu vesfelle, to se pravi, en taku sposnanje, inu lubesen boshjo, katera njih po naturi frezhne stury. Oni she k'timu leto, kar ny bilu nigdar shlishati, inu kar je timu katolishki-

kimu vuku naravnoft superpoftav-
 lenu, sraven perftavijo, de, aku
 leti otrozi nebelhku vefelle ne-
 vshivajo, toku jim je shę ta leftna
 nadovshnoft, inu ta poftębna dobro-
 ta, de fo oni pred gręham oovar-
 vani, tavshentkrat bolshi, koker
 to nebelhku krajęftvu. Is letiga
 oni fklęnejo, de ny nobenga ur-
 shoha zhes njeh shalvati, ampak
 de se ima uffak vefelyti, inu Bo-
 ga sa njeh fręzhen ftan sahvalyti.
 Pole, koku delezh zhlovek sajide,
 kader on svętu Pifmu, inu ta po-
 erbani Navuk, ali Isrozhenje sa
 svojo luzh dershati neha.

V. Kar nafs amtizhe, kateri se
 obdvojga terdnu dershimo, verje-
 mo zhes, inu zhes koker eno ka-
 tolshko refnizo, de, kir je ta po-
 erbani gręh, koker fim jest fkašov,
 ena refnizhna, inu taka nepravi-
 za, katera to duřho umory, tiga
 zhloveka k'fovrashniku boshjimu,
 k'podloshnimu njegovu jęsi, inu
 k'

k'fushniku tiga hudizha stury; de usak, pravim jest, kateri ny od letiga greha ozhifhen, inu skus vodo, inu svetiga Duha prerojen, na usse vezhne zhaffe v'ti smerti, v'fovrafhtvu boshjimu, inu v'fushnosti tiga hudizha ostane. Sizer imamo urshoh vervati, de bode is ussiah fhtrafing ta fhtrafinga tih otrok, kateri bres kersta umerjejo, ta nar majn'hi, sato, kir oni niffo skus enu radovolnu dellu, ali skus njeh frej volo Boga reshalyli. Po letimu vuku se tudi sveti Augustin dershy; ampak on tudi k'timu pravi: „ de taifti sam sebe, „ inu druge golfa, inu sapelle, kateri vuzhy, de oni nebodo te „ vezhne fhtrafinge tiga fardaja, „ manja terpeli „. (od saflushenja, inu odpushanja tiga greha v'L. bukvih na 16. post. 21. stiv.)

VI. Kar to usmilenje amtizhe, kateru eni pruti tim otrokam, kateri bres kersta umerjejo, imajo,
inu

inu kateru je urshoh bilu, de se
 je ta vuk, kateri je savolo svoje
 novosti kmalu od sazhetka saflu-
 shuv savershen biti, toku goso-
 vitnu restreshuv, inu gori usev,
 bodemo my ta modri svet safli-
 shali, kateriga nam zhes letu ta
 vuzheni Kardinal Bellarmin da:
 „ Tim mertvim Otrozhizham ne-
 „ more nashe usmilenje nobenga
 „ nuza, inu nashe ojsre manen-
 „ ge nobene shkode pernesti: nam
 „ pak sna veliku shkoduvati, zhe
 „ my is eniga prasniga usmilenja
 „ pruti tim mertvim kej zhes ta
 „ vuk svetiga Pisma, inu te zerk-
 „ ve terdovratnu terdimo: my se
 „ neshmemo tedej po timu zhlo-
 „ veshkimu nagnenju, od kateri-
 „ ga je skoru ufsak notervset,
 „ ampak po timu vuku svetiga Pis-
 „ ma, tih zerkovnih postav, inu
 „ tih Ozhakov dershati, inu tai-
 „ stiga bogati. „

§. II.

Kaj ta zhlovek po svetimu kerstu rata.

I. Is letiga, kar je bilu dadoffih malov povedanu, se sna lohku doli useti, kaj S. Kerst per taitimu, kateri njega prejme, stury, inu kaj sa ene dobizhke on njemu perneffe.

1. Pred S. Kerstam smo my na eno duhovno visho mertvi, slepy, gluhi, inu oterpneni; po S. Kerstu pak my sadobimo to shivljenje, ta spregled, inu to obzhutenje skus vero, vupanje, inu Lubesen, katero nam sveti Duh v'našhe serza ulije, kateri nam bo dan.

2. Pred S. Kerstam smo my fushni tiga hudizha, inu tiga greha, sovrashniki boshji, inu nevrédni tiga nebeshkiga krajlestva; on pak nafs odrešhi od letę fushnosti, usame hudizhu to pravizo prozh, ka-
te-

tęro je on sa volo gręha zhes nafs imuv, on nafs popolnoma s' Bogam spravi, on nafs stury k'njegovim otrokam, inu k'ęrbzham njegovi-ga krajlestva.

3. Pred S. Kerstam my nismo k' Jesufu Kristufu, k'njegovim skrivnostam, k'njegovimu saflushenju, inu k'Shazam njegove zęrkve nobene pravize imęli. Skus S. Kerst pak oblezhemo my Jesufa Kristufa, my bomo s'nym fkle-
neni, inu ratamo toku rekozh enu truplu; my postanemo vudi tiga shvota, od kateriga je on glava, shivi kamni tiga duhovniga sidanja, od kateriga je on ta gruntui kamen; inu my stopimo na to visho v'usse taise pravize, katere imajo ti vudi Jesufa Kristufa, inu otrozi tę zerkve.

Uffe leto je v'Pismu S. Paula na Titusa na eno lepo visho samerkanu. On pravi k'njemu: *My smo*
bi-

bili popred neumni, nejoverni,
 inu sgubleni, my smo usse sorte
 shelam, inu lujntam jiushyli,
 my smo hodyli v'hudobiji, inu v'
 nevosnlivosti, my smo bili sov-
 rashtva urędni, inu smo se med
 sabo zhertyli. Po tim pak, kir je
 nam je dobrota, inu lub-sen Bo-
 ga nashiga Isvelizharja perkasa-
 la, toku nash je on, ne sa volo
 dell te pravize, katere smo sturili;
 temuzh po svoji milosti skus S.
 Kerst, inu skus ponovljenje sveti-
 ga Duha odr Jhuv, kateriga je
 on skus Jezusa Kristusa nashiga
 Gospoda obilnu zhes nash islyv;
 de bi my skus njegovo gnado pra-
 vizhni sturjeni bili, inu po vupan-
 ju erbizhi tiga vezhniga shivlen-
 ja postoli. (k'Tit. na 3. post. 3. v.
 inu dale.)

II. Ravnu leta Apostel, de bi my
 fhe bel sastopyli, kaj my skus S.
 Kerst ratamo, nam pokashe v'timu
 Sakramentu try usoke skrivnosti

nashiga odreshenja, namerzh te
 smerti, pokopanja, inu gorivsta-
 jenja Jësusa Kristusa. On pravi:
 Nevejste le vy, de my ussi, kateri
 smo v' Jësusa Kristusa kersheni,
 smo bili v' njegovi smerti kersheni?
 Sakaj my smo bili skus kerst v' res-
 nizi s' nim pokopani, de bi timu
 grehu odmerli; de koker je kristus
 skus zhast svojga Ozheta od mert-
 vih gori ustov, bi tudi my na glih
 visho enu novu shivljenje pellali.
 Sakaj aku smo my njemu skus po-
 podobnost te smerti usajeni, ali uko-
 renineni; toku bomo my tudi spo-
 podobnu skus podobnost tiga gori-
 ustajenja s' nim vred ukorenineni.
 My vëmo, de je nash stari zhlovek
 s' nim vred krishan; de bi biv ta
 greshni shvot pofentan, inu de
 bi my sa naprej timu grehu nizh-
 vezh nestlushili: sakaj, kateri je
 umerv, leta je od tiga greha op-
 pravizhen. Aku smo my pak s' Kri-
 stusam vred umerli, toku verjemo
 my

my, de bomo tudi s' Kristusam vred shiveli. (k' Rim. na 6. post. 3. v. zlu do 8.)

III. De se lete bešede prov sa-
stopjo, se moremo spomniti, de je
bila nekdej navada per kerstu to-
ku dobru te gori odrašhene, koker
tudi otroke v'vodo pomozhiti, v'
kateri so oni enu malu zhašša skri-
ti, inu toku rekozh pokopani bi-
li. Kateri bi othuv te bešede sve-
tiga Duha le po donashni navadi
useti, leta bi taiste prov nesašto-
puv.

Kir tedej ta Apostel leto grunt-
no refnizo naprej stavi, de so nam
namerzh te skrivnosti Jesusa Kri-
stusa s'nim gmajn; de smo my s'
nim v'uffih rezheh skleneni; de
jih on sa nafs, inu v'nashimu ime-
nu ispolni, inu nafs taistih delesh-
ne stury; de on taiste skus svojo
gnado v'nami sanaprej obdershy;
inu de nam on pusty to snaminje,
inu

inu to podobo taistih noffiti: kir tedej, pravim jest, ta Apostel leto resnizo sagvisihno dershy, toku on vuzhy, de taisti, kateri bo kershen, s' Jesufam, inu koker Jesus umerje, bo pokopan, inu supet k'shivlenju obuden. Leto ozhem jest ob kratkim resloshiti.

IV. Syn Boshji, kateri je biv s' enim mesam obdan, kateru je bilu timu mesu tiga greshniga Adama fizer enaku, pak vender neskonzhnu zhistu, je koker uffi drugi ludje enu umerjozhe shivlenje pellov. Kir je biv on na krish perbyt, je on timu pervimu shivlenju odmerv, kateru je on od Adama sadobuv: njegovu Telu je bilu v'grob poloshenu, is kateriga je on na tretji dan skus Uffigamogozhnoft Boshjo s'enim novim shivlenjam gori ustov. To telu, kateru je gori ustalu, je ravnu taistu, kateru je bilu na krish perbytu, umorjenu, inu pokopanu; nje-

go-

govu shivljenje pak, inu njegov stan je biv popolnoma dergazhi. Ta shvot tiga stariga zhloveka je biv posemliski, teshik, usse forte nadlogam, inu ti smerti podvershen: ta shvot tiga noviga zhloveka je nebeshki, nobenimu terplenju podvershen, inu je neumerjuzhi. Po tim, kir je Jesus Kristus gori ustov, nima on od Adamoviga shivljenja nizh vezh nad sabo: on je ravnu taisti: inu on je tudi en ves drugi zhlovek; en zhlovek, kateri je od ussih posemlskih rezhy prost, ali frej, kateri ny obeni fushnosti tih stvary podvershen, kateri enu v' Bogu ikritu, inu tihu shivljenje pelle, kateru on le sa tolku, de to delu spolni, preneha, sa volo kateriga ga je njegov Ozha na svejt poslov.

Leti stanovi, v' katerih se je Jesus Kristus snajduv, bodo v' nami po Navuku S. Paula skus kerst pono-

novleni : inu skus kerst bomo my
 letih treh skrivnost v'refnizi de-
 leshni. V'kerstu bo nash ta stari
 zhlovek, to se pravi, ta v'Adamu
 pokashena natura, krishan skus to
 trojno odpovd, katera njega mar-
 tra, inu toku rekozh na krishu
 perbitiga ima, kir njemu usse le-
 to doli udari, kar on nar bel lu-
 bi, inu shely. My stopimo pot-
 ler v'vodo doli, de bi my tamkej
 ussimu tinu odmerli, kar imamo
 od tiga stariga Adama, od tiga sta-
 riga greshnika : on ostane v'taisti
 utoplen, inu pokopan ; inu kader
 my is te vode supet vunkej gre-
 mo, v'kateri smo my pred ozhmy
 tih ludy, koker ta v'grobu saper-
 ti Jesus Kristus, skriti bili ; toku
 smo my s'enim novim Adamam,
 s'enim novim zhlovekam, namerzh
 s'Jesusam Kristusam, s'tim sazhet-
 kam usse pravize, inu svetosti ob-
 lezheni : my smo s'nim enu tru-
 plu, inu koker mladyke na dreves-
 su,

fu, od kateriga je on korenyna,
 skus mozh njegove gnade ufajeni,
 inu uzępleni. Po timu, kir smo
 gręhu odmerli, inu smo tuga sadu
 njegove smerti, inu njegoviga
 pokopalisha deleshni postali, toku
 my sazhnemo skus mozh njego-
 viga goriustajenja enu zlu novu
 shivljenje, eniga noviga Duha, enu
 novu ferzę, novę misli, novu
 nagnenje, novę shelle, inu novu
 vupanje imęti; my prebivamo s'
 nafhimi shellami v'nebesih; my
 pellemo v'narozhju boshjimu s'
 Jesusam Kristusam vred enu tihu,
 inu skritu shivljenje; my smo od
 njegoviga Duha oshivleni, inu s'
 njegovim Navukam napolneni;
 my najdemo, koker on, nafho
 shpisho, nafhe shivljenje, inu na-
 fho fręzho v'timu, de my to vo-
 lo, inu te delu boshje ispolnimo:
 na tako visho, de, kir je pred ker-
 stam Adam skus fushnost tuga po-
 erbaniga gręha v'nami shivuv, po
 ker-

kerstu Jesus Kristus v'namishivy skus lubesen, katera od njega pride, katera nafs s'nim fklene, inu katera nafs njemu podobne stury: *Jest shivym, pak ne jest vezh; temuzh Kristus shivy v'meni.* (h'Gal. na 2. post. 20. v.)

Taku spremenjenje stury S. Duh v'eni dushi, v'kateri si on skus S. Kerst svoje stanvanje isvoli. Leto spremenjenje, kateru se je v'starih zhassih nad timi odrashenmi, kader so kerstheni bili, reslozhnu vidilu, se fizer na otrozih nevidi: al onu se nizh majn vender resnizhnu gody: my moremo to verovati, kar v'sedajnih zhassih nevidimo, vera nafs sagvisha, de ta dusha eniga otroka, kateri se kersti, bo od fushnosti hudizhove reshena, inu grede od smerti tiga greha k'shivlenju te lubesni skus enu takshnu goriustajenje, kateru my nikoli sadofti prezhuditi, inu sapopasti nemoremo.

§. III.

Od tiga, kar ta per kerstu do-
li isbrillani grēh ſhe sa ſabo
puſty.

I.

De my to per kerstu ſterjenu po-
novljenje nevidimo, pride od tod,
kir ſe v'timu notrajnimu zhlove-
ku gody, tiga vunaniĝa pak puſty,
koker je biv. My ſmo v'letimu
shivlenju toku rekozh le na pol
ponovleni. Kader ta kerst, inu ti
drugi Sakramenti naſho volo ſkus
lubēſen s'Bogam ſklēnejo, toku
oni fizer to krajſtſtvu tiga grēha
v'nami reſderejo; al oni neſdig-
nejo njegove oſtanke prozh, inu
oni naſ nepoſtavjo v'taiſti ſrezh-
ni ſtan, v'katerimu ſe je Adam
ſneſhuv, dokler je ſhe nedovſhen
biv.

1. My ſmirej oſtanemo k'timu
obfojeni, de imamo naſh kruh v'
pu-

putu nashiga obrasa jesti, to se pravi, tashiga skus enu terdnu, inu teshku dellu saflushiti.

2. Nash shvot ostane smirej ti flabosti, revam, inu nadlogam tiga shivlenja, bolešnam, inu ti smerti podvershen.

3. Sveti kerst nam to mozh inu oblast neda, katero je Adam v' svoji nedovshnosti zhes svoje misli, inu pozhutke imov. Nafhe misli, inu nafhi pozhutki so tudi po nashimu prerobenju, al po timu kerstu, nafhi voli she smirej nepokorni. Te vunajne rezhy se smirej v' nafhe serza urivajo: inu akulih tashite nekaterokrat nisho prizheozhe, toku se vender velikokrat gody, de bodo one nashimu duhu na usse forte vishe, tudi zhes nafho volo skus notrajne podobe, inu spomyne naprej postavlene; toku, de jih nisho v' stanu is glave vun isbyti, inu de my skus usso

našho mujo, inu superpostavljanje nizzh drugiga nedofeshemo, koker leto, de letę podobę she belshive ratajo.

4. Ta pamet tiga, kateri je keršhen biv, oftane smirej v'temmi te nevednosti, tudi v'letimu, kar refnize tę katolshke zerkve amtižhe. Refs je, de so letę refnize skus kerst v'njegovu ferze ulyte; al one so na eno temno, inu skori tako visho noter, koker se one v'ferzu eniga, kateri spy, snajdejo: inu ta ullakdana skushnja naš vuzhy, koku velike teshave moremo my premagati, aku ozhmo en pravu sposnanje taistih sadobiti.

5. Šadnizzh she tudi po kerstu ta shalosten svirk tiga gręha oftane, namerzzh to poshelenje, koker je bilu povędanu, inu leto naš bres nehanja h'gręhu ulezhe. K'letimu perstopi hudyzzh, inu taistu usseksusi ushiga, de bi se my taistimu udali, inu pervolili.

II. My se sausamemo zhes leto, de se Bog toku, tudi pruti taistim sadershy, katere je on v'svojo gnado gori usev, inu med to shte vilu svojih otrok postavuv. My shelimo po nashi slabi saftopnosti, de bi oni, kader so od njih grehov umyti, inu ozhisteni bili, tudi nizh vezh takim nadlogam podversheni nebili, katere so sa nar vezh ludy nove perloshnosti h' grehu.

Al ta zhlovek se nyma postopiti s'Bogam se beffediti, ali njega prafhati, sakaj on ny sa hudodelnike, inu fovrashnike, katerim ny biv zlu nizh dovshen, nizh vezh sturuv. Kir je to odpushtanje nashih grehov od njegove platy ena zlu nesaflushena gnada, toku nam jo on na tako visho dodely, koker se njemu polubi, inu koker on po regelzah svoje visoke modrosti sa dobru snajde. Nasha dovshnost je, de my to dobro-

to s'hvalešnostjo gori usamemo, inu de my per timu, kar nam on dodely, v'duhu te ponishnosti, inu podloshnosti oftanemo.

III. Med tim pak vender ny nemogozhe en, ali drugi urshoh resodeti, sakaj Bog timu zhloveku, katerimu je gnado sturuv, skus zelu shivljenje svojo pravizo obzhutiti pušty.

1. Bog je otuv, de ima to no-trajne ponovljenje, kateru ta kerst stury, en shtuk te vere biti. To bi pak en shtuk te vere nebilu, aku bi ti kersheni od nastopkov tiga greha vun useti, inu toku na eno ozhitno visho od tih nekershenih reslozheni bili.

2. On je otuv k'odershenju tiga zhloveka eno pot isbrati, katera je taisti ravnu naspruti postavlena, po kateri se je on pogobuv. Ta frezhni stan, v'katerimu se je ta zhlovek v'paradishu snajduv, je

je biv ta perloshnost k'njegovimu padizu, kir fe je on skus preusët-
nost oflepiti, inu sapellati pustuv.
Bog je tedej otuv, de ima on skus
flabosti, inu grenkufti, katere njega
ponishajo, inu katere njemu ta re-
vni, inu shaloftni ftan obzhutiti pulte
od fvojga padiza supet gori uftati.

3. Aku bi ta zhlovek skus kerft
od utlih tih nadlog, v'katere ga je
ta greh perpravuv, proft, ali frej
biv; toku bi on kmalu na fvoj per-
vi ftan posabuv; on bi tē dary
boshje sam sebi perpiffov, inu bi
mēnuv, de on taifte sam od febe
ima. Ti oftanki tiga ftariga zhlo-
veka pak, inu ta flabost, katero on
obzhuti, njega popolnoma isle-
zhi, inu potrēti, ga previshajo
ozhitnu, de je on preflab biv leto
veliku dellu sazheti, inu de on tai-
ftu brefs gnade boshje naprej del-
lati, inu dokonzhati nesamore.
Nizh njega ny v'ftanu bel hvalesh-
niga, inu ponishniga fturiti, ko-
ker leto previshanje.

4. Bog ozhe, de njegovi Isvoleni skus vojskvanje, inu nadloge k'timu pokoju, inu plazhilo tiga vezhniga shivlenja pridejo; inu fizer sato, de bi ta mozh njegove gnade v'fredi nafhe slabosti bel, inu bel vun svetyla; koker sveti Paul pravi: *sakaj ta mozh rata v'ti slabosti popolnoma.* (V' 2. Pismu h'korint. na 12. post. 9. v.) Njegova vola je, de imajo oni ta dragi shaz te nadolshnosti v'perstenih possodah, to se pravi, v'enimu slabimu messu okuli nossiti; sato, de bo leto, kar je mozhniga, inu v'refnizi uslokiga nad njimi, ti mozhhi boshji, nepak njim perpiffanu; koker S. Paul pravi: *My imamo leta shaz v'perstenih possodah, sato, de bi ta vissokust v'ti mozhhi boshji, inu nepak v'nami bila.* (v' 2. Pism. h'korint. na 4. post. 7. v.) Oni so snotrej, inu svunej od sovrashnikov okuli obdani, kateri jim nobeniga myru, inu gmaha
ne-

nedajo; oni vidijo te nevarnosti, v katerih se smirej snajdejo, inu leto jih smirej v'zhuvan, u zhes sebe obdershy, inu jih mora svoje pozhutke doli tretji, inu brefs prenehanja dellati, de bode ta no-traini zhlovek skus dollitrenje, inu oflabenje tiga vunaniga mozhen ratov. Per timu pak oni vender usse skusi zhutijo, de ussa njih skerb, inu muja nizh nepomaga, aku oni nebodo od roke tiga Vsi-gamogozhniga v'vojskvanju pod-perti, inu skus stanovitnost k'pre-magvavzam sturjeni. Leto jih permora brefs nehanja moliti; se skus terdnu savupanje Jesusa Kri-stusa njuh ediniga Oderfhenika dershati; se v'njegove roke, ko-ker na to edinu perbejshalifhe, v'katerimu so oni brest strahu, po-dati; inu mozhnu vupati, de bo on sa volo svoje neiskonzhne do-brcte to svetu dellu, kateru je sa-zhev, v'njimi sakonzhov. Leto

ponishnu savupanje , v' katerimu
 njih zela mozh obstoji , njih ne-
 premaglivo stury, inu de s' svetim
 Pavlam reko : *Kdo nafs bo od lu-
 besni pruti Kristusu lozhiti sa-
 moguv ? al britkusti ? al stiske ?
 al lakota ? al nagota ? al nevar-
 nost ? al pregajnanje ? al mezh ?*
 — — *Ali v' letimu ussimu my prema-
 gamo, skus tiga, kateri nafs je lu-
 buv. Sakaj jest sim sagvishan, de ne
 smert, ne shivljenje, ne Angeli, ne
 Firshtje, ne mozhy, ne to prizheo-
 zhe, ne to perhodnu, ne syla, ne vi-
 sokost, ne globozhina, tudi ne ena
 druga stvar nafs nemore lozhiti od
 lubesni boshje, katera je v' Kristu-
 su Jezusa Gospodu nashimu. (k'
 Rim. na 8. post, 35. v.) Kir se te-
 dej oni v' letimu duhu noter do
 konza svojga shivljenja vojskujejo,
 toku se oni uredni sture is roke
 taistiga, kateri jih k' premagvav-
 zam stury, eno krono prejeti, ka-
 tera je sa tolku zhastitlivshi , kir
 je*

je skus veliku muje, truda, inu nevarnosti saflushena, inu sadoble-na bila.

ZHETERTA POSTAVA.

Od potrebe, inu vundelivza tiga Sakramenta.

I. **T**a potreba letiga Sakramenta se nemore bel saftopiti, koker skus te besede, katere je Kristus k' Nikodemu rekuv: *aku kdo nebo skus vodo, inu svetiga Duha prerojen, toku on nemore noter v' krajlestvu boshje jiti.* (per S. Jan. na 3. post. 5. v.) My smo usi v' grehu rojeni, inu leto rojstvu v' Adamu nam to nebeshku krajlestvu sapre. Nobeden nepojde v' taistu noter, aku on nebo skus vodo tiga kersta, inu skus svetiga Duha v' Jesusu Kristusu prerojen.

II. Per uffim tim pak nekateri, aku lih ta kerst tē vode nesadobe, vender ta sad, inu dobizhik tiga kersta dosefhejo. Bog, kateri le po svoji frej voli gnade vundely, nomeſti to pomankanje letiga sakramenta skus svojo miloft per taistih odraſhenih, kateri ga nemorjo prejeti, namerzh v'katerih on vidi, de oni sraven tē vere, inu eniga reſnizhniga ſpreobernenja tiga ferza imajo gorezhe shelle v'leti isvelizharski vodi oprani biti. On nomeſti tudi leto pomankanje taistih, kateri, defilih niſſo v'vodi kerſheni bili, to ſmert sa Jesufa Kristufa preſtoje. Ta ſmert v'matri je per njih nameſt tiga kersta; inu ta zerku imenuje leto *v'kervi Kristusovi kerſhen biti*. Leto ſe tudi zol od taistih otrok ſaſtopi, katere je Krajl Herodeſh is ſovraſhtva pruti Jesusu Kristusu v'Betlehemu okuli perneſti puſtuy; aku lih oni ſhe niſſo

v'

v'taki starosti bili, de bi bili oni samogli njega sposnati, inu od njega prizhvati. Zerku je lete otrozhizhe uselej sa kristjane sposnala, inu koker Marternike zhaftyła.

III. Kar tę druge amtizhe, kateri brefs sadoblenja, ali shella tiga kersta umerjejo, toku je, koker sim she povędov, ena postava te vere, de so oni od vęzhniga shivlenja vun sklęneni: en strathen, inu zhuden exempel, katęriga se svęti Augustin poslushi, kir ozhe skasati, koku naisgruntane so sodbe boshje, inu koku nesapopadlive so njegove poti per reslozhenju letih, katęre k'Isvelizhanju pejle od taistih, katęre v'pogublenju pufty. Sakaj is dveh otrok, katera se pred njegovimi ozhmi glih krivizhna rodita, usame eniga skus smert prozh, predem je on kersthen biti samoguv, inu tiga drugiga pufty on toku dovgu shiveti, de on ta Sakrament do-

dofeshe. Sdej pak, kdo samore per taistimu, kateri je kerfhen, inu isvelizhan biv, enu lastnu saflushenje sagledati, skus kateru bi on od tiga drugiga, kateri ny kerfsta, inu Isvelizhanja dofeguv, reslozhen biv; inu kdo samore v' letimu drugimu enu sadoshenje najdti, kateru bi ta pervi nad sabo neimuv. S. Augustin is letiga fklene, de ta reslozhik med tim dvema otrozhizhama nemore nobeniga drugiga urshoha imeti, koker iamu *to nesaflushenu isvolenje*, skus kateru Bog eniga v'to fhtivilu svojih lubih otrok usame; inu *to pravizhno sodbo*, katero on na timu drugimu savolo njegovih grehov spolniti ozhe, po taistih besledah, s'katerimi on k' Moysefu govory, inu s'katerimi S. Paul leto resnizo iskashe, rekozh: *Jest se bom usmiluv, zhes kateriga se jest usmilim, inu jest bom milost skasov, zhes kateriga se bom jest usmiluv.* (k' Rim. na 9. post. 15.v.)

IV. Per tim pak nam je nash dobrotluy Bog toku previduv, de koker je ta kerst potreben, toku se tudi lohku sadoby. Sakaj, koker se ta natirlih voda, katęra je v'murju, v'potokih, v'stedenzih, inu v'shtirnah, po usod doby; ravnu toku tudi nobeden zhlovek na semli ny vun usęt, katęri bi v'eni fyli kerstiti nesamoguv. Reęs je fizer, de ta navadni vundelivz je ta Shkof, ali en Fajmoshter: v'posębnih pergodbah pak, kader je ta otrok v'navarnosti brefs kersta umreęti, samore en fleherni kerstiti, nej bo en Mashtnik, al en deshevski, en mosh, al shena, en katolshki, al krivovernik, inu enu taku kersthenu deęte bo v'refnizi opravizhenu, aku se le po reęelzi, inu koker more biti, kersti; aku se toku dobru per vunanimu opravilu, koker per tih kerstnih besędah nizh nepreoberne, kar je k'timu Sakramentu potrebnu, ampak

pak de se ufse po manengi tē zerk-
ve opravi.

PETA POSTAVA.

Od kerstnih Oblub.

Predem bo ta zhlovek kersthen,
bo on prashan, aku se odpove
hudyzhu, njegovimu napuhu,
inu njegovimu djanju. On per-
terdi skus try reslozhne odgovo-
re, de se on ussimu timu odpove:
inu leti tryje odgovori se imenu-
jejo tē try kerstne oblube.

I. Hudyzhu se zhlovek odpo-
ve, kader on ozhitnu sposna, de
on nezhe vezh njegov biti, njemu
flushiti, inu na obeno visho to no-
terdajanje tiga hudobniga duha po-
shlushati. V'fstarih zhassih je ta
kerstshelni, ali katekumen, ka-
der je leto odpovd govoruv, svo-
jo roko zhes hudyzha vun stęgnuv,
ko-

koker de bi prizheozh biv, inu je snjo naglu vun udaruv, koker de bi eniga serditiga foverashnika od sebe prozh poriniti otuv, kateriga je to sarotenje is serza vun pregnalu.

II. Napuhu tiga hudyzha se zhlovek odpove, kader on ussimu timu flovo da, kar ta svejt lubi, shtima, inu ishe.

Ta svejt le te posvetne, inu messene rizhy lubi, te lushte tih pozhutkov, to zhloveshko zhasht, perjasnost, inu hvalo, to visokost, to bogastvu, offertne gvante, postreshbe, inu druge take rezhy. Leto je ta napuh, kateriga hudyzh tim ludem pred uzhi postavi, inu skus kateriga on te nespodobne shelle v'njih obudy. Sakaj kir jih enu fylnu nagnenje k'lubesni letih golfivih rezhy ulazhe, toku si hudyzh usse persadene, de bi jih skus letu svunajne rezhy, skus po-

pogovore , inu isględe tih lublenkov tiga svejta sapelov , inu toku v'njeh to lubęsen pruti timu svejtu unęv. On stury per njih ravnu taistu , kar je nekdej v'pufhavi per Jesufu Kristufu sturuv , kir je njemu te kraļestva tiga svejta , inu njeh svetlobo pokasov ; inu on pravi k'njem , koker k'Jesufu Kristufu : *usse letę rezhy bom jest tebi dav , aku ty na tvoje kolena dolli padesh , inu mene molish.* (Per S. Math. na 4. post. 9. v.) Kir se tedej ta kerstashelni napuhu tiga hudyzha odpove , toku se on saveşhe letę rezhy nikoli lubiti , inu nikoli iskati , temuzh njeh sovraşhiti , inu usse leto savreżhi , kar v'njemu enu poshelenje , inu dopadajenje pruti taistim obuditi samore.

III. Djanju tiga hudyzha se zhlovek odpove , kader se on ussimu grehu , to je , ussim mişlam , shelam , beşşędam , inu deşşam odpo-

pove, katere imajo to poshelenje
 tiga messa sa svoj svirk, inu kej
 drugiga koker Boga sa svoj zil, inu
 konz. Sakaj ti grehi so della tiga
 hudizha, inu usse, kar od te lu-
 besni pride, je en dobru dellu, en
 dellu Duha boshjiga.

IV. Kir pak my na tako visho
 s'hudyzham to perjasnost resdere-
 mo, toku my kratku, inu malu
 nesmemo meniti, de smo od usse
 sushnosti frej. Ta stan tiga zhlo-
 veka je po kerstu fizer en stan te
 frajosti, pak ne te famosvojnosti.
 On je en stan te frajosti, inu ene
 resnizhne frajosti, sa katero mo-
 remo my samimu Jesusu Kristusu
 hvalo dati: sakaj le samu on je sa-
 moguv nam taistu sadobiti po letih
 besledah, katere on k' Judam go-
 vory: *kader vafs bo ta Syn isfra-
 jov, tedej boste resnizhnu frej.*
 (per S. Jan. na 8. post. 36. v.) Sve-
 ti Duh, kateri nam je dan biv, inu
 to lubesen v' nashe ferza uliv, nafs
 je

je frej sturuv ; koker sveti Paul pravi : *sakaj, kir je ta Duh tiga Gospada, tamkej je ta frajost.* (v' 2. Pism. h'korint. na 3. postav. 17. v.)

Ali leta frajost ny ena popolnoma samosvojnost ; inu my smo od fushnostni tiga hudyzha le sato is-frajani, ali ref heni, de bi my na eno popolnoma visho boshji, inu Jesu-fovi Kristusovi bili, kateri nafs je skus plazhilo svoje kervy odkupuv; koker se per S. Pavlu bere; *vy niste sami svoji : sakaj vy ste sa enu veliku plazhilo odkupleni bili.* (v' 1. pism. h'korint. na 6. post. 19. inu 20. v.) Lih ta Apostel tudi pravi : *Al neveste, de h'katerimu se vy udinjate sa hlapza k'pokorshini, tiga ste hlapzi, inu timu ste pokorni, bodi she timu grehu, (kateri vam je) k'smerti, ali ti pokorshini, (katera vafs pele) k'pravizi? Bogu bodi hvala, de vy, kateri ste bili (popred) hlap-*

zi tiga gręha, ste se sdej timu Navuku, kateri je biv vam dan, is serza podvergli. Kir ste vy tedej resheni bili od gręha, ste hlapzi te pravize postali. (k' Rim. na 6. post. 16. inu tih drugih v.) Poshlushtajte sdej te dovshnosti, katere nam po Navuku ravnu letiga Apostelna leta frezhva fushnost naloshy, s'timi besledami: koker ste vy dalli vashe ude slushiti ti nezhistosti, inu eni krivizi da druge, toku dejte tudi sdej vashe ude slushiti ti pravizi k'posvezhenju; sakaj kader ste hlapzi tiga gręha bili, ste bili frej od pravize. Kaj ste vy tedej sa en nuz imelli v'tih rezhek, sa volo katerih vass je sdej sram? sakaj njeh konz je smert. Sdej pak, kir ste od gręha resheni, inu boshji hlapzi postali, imate vy vash sad v' svetusti, konz pak to vezhnu shivlenje. (k'Rim. na 6. post. 19. inu tih drugih v.)

V. My smo se tedej, kader smo se hudyzhu odpovedali, Bogu sa usfelej, inu popolnoma zhes dali: my smo se savesali le samu njemu shiveti: my smo njemu nash um, nasho volo, inu usfe ude nashiga shvota na tako visho offrali, de my taiste le po njegovi voli, inu k'njegovi zhashti sanuzati ozhmo: po exempelnu Jesusa Kristusa, kateri skus kerst ne samu nash Gospod, inu Poglavar, temuzh tudi nash Vuzhenik, inu Is-gled rata. My nesmemo sanaprej nizm drugiga misliti, lubiti, inu dellati, koker to, kar je Jesus Kristus misluv, lubuv, inu dellov. Njegov navuk je ta regelza, po kateri imamo my nash misli vishati, inu njegov exempel je ta mufhter, po katerimu imamo my nash della ronati; inu zellu nash shivlenje more enu vednu pomujanje biti njega v'fak dan bel sposnati se vuzhiti, inu njega v'nashimu djanju drugim kasati.

VI. Letę so tedej tę oblube ,
 zhes katere smo bili poprařhani ,
 predem smo fhe ta Sakrament ti-
 ga kerřta prejeli , inu katere so
 nafhi Botri v'nafhimu Imęnu řtu-
 rili. Nafhe veřhnu isvelizhanje
 obřtoji v'ti sveřtobi , s'katero my
 to řveřto , inu ozhitno saveřso da-
 povnimo. Lete oblube, koker se
 one imenujejo, neterpeę nobeniga
 vunusetja, nobeniga řpreminenja,
 nobeniga pomaniřhanja, kir imajo
 one s'taiřřimi dolřhnořti saveřso ,
 od katerih nobeden nemore vun
 uřet , inu odvesan biti. Sakaę lih
 koker en zhlovek, kateri se je řkus
 try Klořterske oblube Bogu isro-
 zhuv , potler pak ta meniřhk,
 gvant iřflekuv, v'řveřt nasaj řhuv
 inu se ořhenuv , bo po pravizi sa
 eniga satajivza derřhan ; ravnu to-
 ku, kaj se ozhe od tiga hudobniga
 saderřhanja eniga Kriřřjana miřli-
 ti , kateri Boga řapuřty, inu se na
 novizh hudyřhu zhes da ? ta řtan

eniga Meniha, od katęriga se tu-
keĵ govory, ny sam na ſebi pre-
greſhen: temuzh on rata ſhe le
potler sa volo tę oblube, skus ka-
tęro ſe je on njemu odpovędov.
Ta Napuh lubiti, hudyzhove della
dellati, inu dergazhi shivęti, koker
je Jeſus Kriſtus vuzhiv, inu shi-
vuv, leto je ena rezh, katęra je
toku dobru ſama na ſebi, koker
tudi sa tuga volo pregreſhna, kir
ſe je ta Kriſtjan uſſimu letimu skus
eno ozhitno oblubo odpovędov.

VII. Na nizh ny tedeĵ vezh le-
shezhe, nizh naſs nemore bel frę-
zhne, ali nefręzhne ſturiti, koker
tę per kerſtu ſturjene oblube; inu
satoreĵ moremo my zel zhas na-
ſhiga shivlenja te ſvęte oblube
pred ozhmi imęti, katęre naſs k'
flushbi boſhji ſaveſhejo, inu katę-
re bodo s'zhaffam ta ſvirk naſhe
vezhne fręzhe, ali pak naſhe vezh-
ne nefręzhe, koker ſmo jih nam-
rizh, al ſpolnali, al prelomili.

Prov

Prov hvale urėdnu, inu dobru je,
 zhe jih my vezhkrat pred Bogam
 ponovimo, fuffebnu pak na oblejt-
 nizi nafhiga kersta, inu na febot-
 to pred velikonozhjo, inu pred
 Winkufhti, ob katerih dnevih se
 je v'ftarih zhaffih skoru per ulih
 Shkofiftvah ta kerst vun deliv, inu
 ob katerih dnevih se fhe dons ta
 dan ta kerstna voda shegnuje. My
 moremo ob letih dnevih Boga skus
 Jesusa Kristusa sahvaliti, sato,
 kir nafs je on skus svojo neisgrun-
 tano milost od te oblasti tih tem-
 ma odrešhuv, inu v'to krajleſtvu
 fvojga prelubiga Synu postavuv;
 my moremo te oblube, savolo ka-
 terih smo v'to ſhtivilu njegovih o-
 trok gori uſeti bili, na novizh po-
 terditi, inu njega proſſiti, de bi
 on leta navuk S. Paula globoku v'
 nafhe ferze utiſnuv, kateri pravi:
*Koker Jesus Kristus kateri je od
 mertvih gori uſtov, nizh vezh neu-
 merje, temuzh kir shivy, Bogu*

shivy ; ravnu toku morete vy ve-
diti , de kir ste skus kerst grehu
umerli, morete le Bogu v' Kristusu
Jesusu Gospodu nashimu shivet.
(k'Rim. na 6. post. 9. inu 11. v.) My
moremo tudi proflyti , de bi on
neperpuštuv , de bi my kdej na tē
bessede posabyli, katere so bile v'
Imenu tē zerkve ta zhas k'nam re-
zhene, kader je bilu to bellu kerst-
nu oblazhilu na nafs poloshenu ,
rekozh : usemi kje letu bellu ob-
lazhilu, inu pernessi ga bress ma-
desha pred ta sodni stov nashiga
Gospoda Jesusa Kristusa, de bo-
desh to vēzhnu shivlenje imuv ;
inu de bi nafs on tudi neperpuštuv
na tē bessede posabyti , katere so
bile k'nam rezhene, kader nam je
ta pershgana svezha podana bila ,
rekozh : usemi kje leto gorezho
svezho : varuvej tvoj kerst skus
enu zhistu, inu nedovshnu shiv-
lenje , inu skus dershanje bosh-
jih sapovd, de ty timu Shenunu s'
ussi-

*uffimi Svetniki vred napruti jiti,
inu to vezhnu shivlenje sadobyti
samoresh.*

SHESTA POSTAVA.

Od Botrov.

Botri so taisti, kateri namešt tiga otroka sa S. Kerst proffijo, kateri njemu Imę dajo, njega per kerstu v'narozhju dershe, inu v'njegovimu Imęnu na to prashanje tih trojnih oblub, inu te vere odgovore, inu ti zęrkvi sa Proroke tiga otroka stoje, de bo taiste oblube, katere namešt njega dellajo, dershov, inu spolnuv.

I. Aku my le en malu pomislimo, toku lohku vidimo, de leto, kar imajo Botri per kerstu opravi-
ti, ny ena gola Ceremonia; inu my vidimo is tiga, kar ta zęrku od Botrov pogerje, de bodo oni sa take ludy dershani, kateri ima-

jo prov velike dovshnosti nad sabo pruti tim od njuh is kersta usdig-nenim otrokam.

1. Ta zęрку shely , de ima Bo-ter nar to majn shęyrnaist , inu Botra dvanaišt lejt stara biti, inu de imata oba dva , aku je mogo-zhe, ta Sakrament svęte Firme po-prej prejeti ; sakaj oni morjo po-polnoma , inu na tanku vęditi, h' zhem se oni savesbejo ; inu se spodobi, de so taisti sami dobri Kristjani, kateri druge k'sadoblen-ju tę gnade tiga kershanstva per-nessejo.

2. Zęрку pogerje, de imajo Bo-tri nesamu to katolshko vęro spos-nati, temuzh tudi, de imajo v'tih skrivnostih tiga kershanstva , v'-boshjih, inu zerkovnih sapovdih , inu v'ustih taistih rezheh , h'kate-rim so se oni per svojmu kerstu skus tę sturjene oblube savesali , dobru podvuzheni biti; de bodo
tai-

taiste, katere is kersta usdignejo, v'uffih letih rezheh podvuzhiti samogli.

3. Ta zerku od tih Botrov tudi en lepu sadershanje shely; inu prepove tim Mafhnikam pohujshlive, inu ozhitne gres'hnike, ali tudi take' perfhone sa Botre gori useti, katere v'enimu nespodobnimu oblazhilu v'zerku pridejo; sato, kir take' perfhone, katere ozhitnu timu fatanu flushijo, njegov napuh, inu njegove della lubijo, niffo v'stanu v'Imenu eniga drugiga rezhi, *jest se odpovem*; inu sato, kir oni namest tiga, de bi te otroke s'zhassam h'zhednosti, inu k'brumnosti napelvali, taiste veliku vezh skus svoje hudobne Isglede skase, inu pogube.

II. Je tedej bres usliga zvibla, de to kerfhansku gorirejenje tih kerfhenih po manengi te zerkve tudi en kolku na tih Botrih leshy.

shy. Oni morejo letę prerrojene, koker sfoje dahovne otroke der-shati, inu lubiti; to sferb eniga dobriga, inu praviga podvuzhen-ja taitih tim starilham perpro-zhiti, enu zhujezhe oku na njuh imęti; inu zhe so ti starilhi sani-kerni, inu nemarni, leto mujo famy na se useęti. Oni jim morejo ullo pomozh, inu perloshnost perpraviti, de dobri Kristjani ratajo; tę oblube dobru resloshyti, katę-re so per kerstu namęst njuh sturili, inu nizh oppustiti, de jih oni k'enimu sveřtimu ispolnenju taitih perpravijo; susebnu pak so dovshni vezhkrat, inu veliku sa njuh moliti.

M O L I T U

V'katęri se tę per S. Kerstu sturjene oblube ponovę.

Jest sim en Kristjan, ali kar je ulle enu, jest sim tvoј otrok, o
moј

moj Bog! én Joger Jesusa Kristu-
 fa tvojga Synu, inu en vud tvoje
 zerkve. Moja mati je mene v'grę-
 hu spozhęła, inu jest sim biv ko-
 ker en otrok tvoje jęse rojen. Al
 ty si meni to gnado dodęluv, de
 sim skus vodo, inu svetiga Duha
 per kerstu prerójen biv, inu po ti-
 mu, kir sim se skus kerst v'Kristu-
 su Jesusu na novizh rodiv, si ty
 meni to novu shivljenje tę gnade,
 to vupanje, inu pravizo k'vezh-
 nimu shivljenju, inu neskonzhui
 zhasti dodęluv. Leto gnado nifi
 ty uslim ludęm skasov; kir si pak
 njo meni bres mojga saflushenja,
 ja tudi bres tiga, de bi biv jest tai-
 sto saflushiti samoguv, dodęluv;
 toku si meni is tvoje prevelike
 milosti usmilenje skasov. Sa ti-
 ga volo jest tebe pozhastym, inu
 sahvalim, o moj Bog! Meni je
 gnada tiga kersta, inu to Imę eni-
 ga Kristjana veliku lubshi, koker
 usse zhasty, inu ussa fręzha tiga
 svej-

fvejta. Nizh bolshiga bi jest na
semli nemoguv shelleti, inu imeti.

Al, ah! jest nissim toku shivuv,
koker se na moj visok stan spodo-
bi, v'kateriga je mene sveti kerst
postavuv. O moj Bog, inu Ozha!
(zhe se she vender smem postopi-
ti tebe sa mojga ozheta imenva-
ti) jest sim se pregresuv v'nebu,
inu pred tabo; jest nissim ureden
tvoj otrok imenvan biti. Nikar se
nespomni, o Gospod! na greh,
inu neumnost moje mladosti. Ah!
meni je shov sa volo tvojga re-
shalenja: jest shellym is ferza te-
be lubiti, tebi flushiti, inu skus
zelu moje shivljenje tebi dopasti.
Ja popred biv she jest moguv toku
shiveti. Jest usse preposnu saz-
nem, o moj Bog! Al vender jest
ozhem v'refnizi sazheti, inu aku
ty mene s'tvojo gnado podpirash,
toku nigdar nebom nehov.

Sa tiga volo jest poterdim, inu
ponovym te oblube, katere so na-
mest

mest mene skus druge per kerstu
sturjene bile, jest tudi ulle te do-
vshnosti gori usamem, h'katerim
sim se jest skus sveti kerst savesov.

Jest se odpovem hudyzhu, inu
nozhem sa naprej ne s'nim, ne s'
njegovimi flushabniki to perjas-
nost, inu saveso imeti. Jest ie nje-
mu odpovem, inu se v'ustih re-
zheh ti postavi Jesusa Kristusa pod-
vershem. Jest ie odpovem utlimu
napuhu tiga hudyzha, namerzh
ustim vukam, norzhyam, inu na-
zhemernosti tiga svejta. Jest no-
zhem vezh te bogate, te od ludy
v'zhafti dershane, te v'veffelle,
inu lushte tiga svejta sakopane sa
frezhne ludy dershati. Nej bom
s'he tolkajn uboshnisthi: toku se
bom jest smirej sa bogatiga obraj-
tov, aku se bom le tebe, o moj
Bog! bav, tiga greha se varvov,
inu dobru sturuv. Jest se odpo-
vem utlimu djanju tiga hudyzha,
tim lesham, katerih je on en Ozha;
d s ti

ti preusetnosti, inu timu sovrashtvu, tim ardryam, inu uslim pregreham. Jest jih gnušim, inu zhertim usse zhes, inu zhes, inu te proslim sa tvojo gnado, de nigdar v'taiste nepadem.

Jest verjem, o Gospod! pak pomagej moji nejoveri! Jest verjem v'Boga usligamogozhniga Ozheta, stvarnika nebess, inu semle. Jest verjem v'Jesusa Kristusa njegoviga ediniga Synu, nashiga Gospoda, kateri je sa volo nafs rojen biv, inu umerv. Jest verjem v'svetiga Duha, to sveto Katholshko Zerku, gmajno tih Svetnikov, odpushanje tih grehov, goriustajenje tiga messa, inu po smerti to vezhnu shivljenje. Jest verjen usse resnyze, inu usse, kar si na nty resodev, inu kar ta sveta, Katholshka, Apostolshka Zerku verje, inu vuzhy, v'kateri jest shiveti, inu umreti shellym. Jest oblubim, o moj Bog! de bom svetu

tu shivuv, inu to bellu oblazhy-
 lu te nedovshnosti, inu ta ogen-
 te lubesni, kateriga si ty meni
 per svetimu kerstu dodeluv, pred
 sodni sedel'h Jesusa Kristusa tvoj-
 ga Synu pernesuv, kader nafs bo
 soditi pershuv. Jest perfeshem
 usse sapovdi tvoje postave dersha-
 ti. Jest ozhem tebe is zeliga fer-
 za, is zele moje dushe, inu is usse
 moje mozhy lubiti. Is lubesni
 pruti tebi ozhem jest mojga blish-
 niga lubiti, inu toku lubiti, koker
 sam sebe. Varvej me, o moj Bog!
 inu nikar nedopusti, de bi jest
 kdej te oblube, katere sim tebi itu-
 ruv, na novizh prelomuv. Dej
 meni guado taiste ispolniti. Inu
 leto jest tebe prossim skus Jesusa
 Kristusa, skus kateriga samiga se
 my smemo k'tebi perblishati.

A M E N.

OD

OD
SAKRAMENTA SVETE
FIRME.

Firma se tolku pravi, koker enu Poterjenje. Timu drugimu Sakramentu se sato leto Ime da, kir bo on tim, kateri fo she keršheni, dodelen, de bi skus enu novu noterulivanje svetiga Duha v' njeh ferze oni v' Veri, vupanju, inu v' Lubesni, katero fo oni per kerstu sadobili, poterjeni bili.

PERVA POSTAVA.

Od Goripostave svete Firme.

Akulih sveti Evangelium od goripostave svete Firme toku reslozhu negovary, koker od goripostave tiga kersta, toku je vender gvishnu, de je ta Firma en
pra-

pravi Sakrament, inu de ima usse-
lastnostni, inu snaminja eniga Sa-
kramenta. Leto bodem jest na to
visho fkasov.

I. Sveti Jannes pishe na konzuz
svojga Evangeljuma: *Veliku dru-
gih rezhy je tudi Jesus sturuv;*
*katere kader bi imele ena po dru-
gi sapissane biti, meni se sdy, de*
bi ta svest te bukve, katere bi se
popissale, v'sebi obdershati nesa-
moguv. (na 21. post. 25. v.) S'ti-
mi belledami ozhe on, koker se
ozhitnu vidi, sastopiti dati, de
fo nam sveti Evangelisti le enu
malu od tiga, kar je Jesus Kristus
govoruv, v'svojih Pismih sapusti-
li. Tedej bi biv eden prov nespam-
meten, aku bi on od ene rezhy
terdyti otuv, de njo ny Jesus
Kristus goripostavuv, inu le samu
sato terdyti, kir se v'S. Evangel-
jumu nize od taiste sapissanu ne-
najde; sakaj my samoremo od ta-
kih rezhy, od katerih S. Evan-
gel-

geljum mozhy, skus druge bukve
 svetiga Pisma, inu skus ta isrozhe-
 ni Navuk podvuzheni, inu previ-
 shani biti, de so se reknizhnu go-
 dyle.

II. Sveti Lukefh nam pove v'
 Apostolskimu djanju : De je Jesus
 Kriitus od svojga goriustajenja no-
 ter do svojga v'Nebuhojenja na
 veliku vish svoje Jogle previshov,
 kir se jim je skus ihtyrdelfet dny
 perkasvov, inu jim je od kraj-
 lestva boshjiga govoruv. (na 1.
 post. 3. v.) Boshje krajlestvu je ta
 zerku, katera bo v' S. Evangelju-
 mu vezhkrat toku imenvana. Je-
 sus Kriitus je tedej, preden je v'
 Nebu shuv, skus ihtyrdelfet ze-
 lih dny svoje Jogle od uslih tih
 rezhy vuzhiv, katere so bile k'go-
 ripostavi, inu vishanju te zerkve
 k'flushbi boshji, k'osnavanju
 boshje besede, inu k'tim mittel-
 nam potrebne, skus katere so oni
 te

tę ludy k'vęzhnimu Isvelizhanju
 pellati imęli. Is letih od Jesufa
 Kristusa sádoblenih Navukov, ka-
 tere so Apostelni tim Vęrnikam,
 defilih ne v'Pismu, vender s'vuft-
 mi, inu s'djanjam sveřtu osnanva-
 li, se fklęne, de je to Apostols-
 ku Isrozhenje, ali poęrban Navuk
 potreben. Uffe taiřtu, kar je bi-
 lu uffe zhaffe, inu v'uffih zerkvah
 vęrvanu, inu dershanu, od kate-
 riga pak řvetu Pifinu nobeniga řpo-
 mina neřtury, pride od Apostel-
 nov leřim, po leti reęelzi S. Au-
 guřtina: kar zela zęrku vęrje, inu
 dershy, akulih ny bilu v'nobeni-
 mu zęrkovnimu Sberaliřhu gori
 perpraulenu, temuzh ufelej vęr-
 vanu, inu dershanu, toku se prov
 po pravizi vęrje, de je taiřtu od
 Apostelnov gori parpravlenu, inu
 k'nam perřhlo. (od kerřta zhes
 Donat. v', 4. buk. 31. v.) Kar pak
 od Apostelnov leřim pride, leto je
 Jesus Kristas gori perpravuv: sa-
 kaj

kaj Apostelni niso nizeh drugiga vuzhili, koker leto, kar so se oni od samiga svojga boshjiga Mojstra navuzhili; inu niso nizeh gori perpravili, ali sapovedali, kar bi nebiu po njegovimu Navuku.

III. Pejmo tedej od nashih zhallov na Apostelske zhalle nasaj, inu my bomo neshli, de je v'utih zerkvah, ja tudi v'taistih, katere so she pred nekaterimi sto letmi od katholshke zerkve odpadle, inu odstopyle, navada skus goripoloshenje tih rok, inu skus nekatere molitve to Firmo dodeliti: inu to Apostelsku djanje nas sagvisha, de so Apostelni ti prvi na leto visho firmuali. Kateru je sveti Lukefh popisov, s'timi besledami: *Kader so bili Apostelni sashlishali, kateri so v'Jerusalemu bli, de je Samaria besedo boshjo goriusela, so oni Petra, inu Joannesa k'njim poslali: katera, ke sta bla kje pershla, sta sa njih*

njih molila, de bi svetiga Duha prejeli; sakaj on she ny biv v' nobeniga med njimi persnuv, temuzh so bli le v' Imenu Gospoda Jesusa Kersheni. Tedej sta svoje roke na njih pokladala, inu oni so prejeli svetiga Duha. (v' Jogrovsk. Djanu na 8. post. 24. v.) Satiga volo ny nobeniga zvizbla, de je ta navada roke na te kerfhe ne pokladati, inu zhes njih moliti, de bi svetiga Duha prejeli, od samiga Jesusa Kristusa gori postavlena; inu kir je po usod, inu v' slej leta navada bla, toku se ozhitnu vidi, de je ona od Jesusa Kristusa Apostelnam, inu od Apostelnov njih Nastopnikam dershati perporozhena bla.

IV. Nadalej nam te besede, kateere so bile poprej is Apostelski-ga djanja naprej perneffene, pokazhejo enu s' molitujo s' kleenenu djanje, skus kateru se ta Dar svetiga Duha dodely. Sdej pak obeden
ny

ny, koker sam Bog, kateri bi ta dar svoje gnade enimu djanju, ali eni drugi rezhi dati samoguv. Leto nam more k' enimu novimu previshanju biti, de je to pokladanje tih rok, od kateriga my govori-mo, sam Isvelizhar gori postavuv.

Ta Firma ima tedej usse lastnosti, inu snaminja eniga Sakramenta: sakaj ona je enu videozhu snaminje, kateru je Jesus Kristus gori postavuv k' dodelenju te gnade svetiga Duha taistim, kateri so keršheni, inu toku je tudi to zerkovnu Sberalifhe v'Trientu sklenilu. (v'. 7. sej. v' 1. sklep. od te Firme)

DRUGA POSTAVA.

Kdo je ta Vundelivz tiga Sakramenta svęte Firme, inu v' zhim obstoji leta Sakrament.

I. **T**a navadni Vundelivz tiga Sakramenta svęte Firme je Shkof, inu nobeden drugi. Leto nais vuzhy svętu Pismu, ta poęrban Navuk, inu ta Sklep te! zęrkve v'tridentinskimu sberalifhu.

1. Svętu Pismu nais leto vuzhy skus taiste besede, katere sim jest is te osme postave Jogriskiga djan-ja sgorej naprej pernessuv. Filip en Djakon je Samaritarje k'ti pravi veri spreobernuv, inu kerstuv. Kader je bilu pak potreba, de bi jim biv svęti Duh skus goripokladanje tih rok dan, so Apostelni Petra, inu Jannesa k'njim poslali. To pak en fleherni dobru vej, de
fo

fo Shkofi Nastopniki tih Apostel-
nov.

2. Od tiga poerbaniga Navuka
nam toku dobru Ozhaki, koker ta
vedna navada te zerkve sprizhu-
jejo. Papeſh Innocenz I. od leti-
ga v'enimu Piſmu na Decenza to-
ku reslozhnu govory, de njego-
vu sprizhvanje sa uſſe te druge
velati ſamore: „Leto je, piſhe on,
„ena ozhitna rezh, de ny nobe-
„nimu drugimu, koker timu Shko-
„fu perpuſhenu te novizh kerſhe-
„ne firmati. Sakaj Maſhniki fo
„v'ti drugi verſti tiga Maſhtva;
„oni pak niſſo k'Shkofovski zhaſti
„pouſdigneni. Ta Firma pak,
„skus katero ſe tim kerſhenim
„Troſhtar ſveti Duh da, je enu
„Shkofovsku opravilu, kateru le
„Shkofam ſhlifhi. Leto ſe ozhit-
„nu vidi is te vedne navade te
„zerkve, inu is tih beſſedy v'Apo-
„ſtelskimu djanju, s'katerimi je
„ſapillanu, de ſta bila ſveti Peter,
inu

„ inu Jannes od Apostelnov posla-
 „ na, de bi letim, kateri so keršhe-
 „ ni bili, svetiga Duha dodelili.
 „ Maslniki fizer samorejo namešt
 „ Shkofa kerstiti, inu te keršhene
 „ s' sveto Krishmo (na verh glave)
 „ masati; ali oni nimajo oblasti
 „ njih na zhelu sasnamuvati: leto
 „ je le samu tim Shkofam lastnu,
 „ kader svetiga Duha vun delež.

3. Sadnizh je to zerkovnu Sbe-
 ralifhe v' Trientu reslozhnu skle-
 nilu rekozh: *aku kdo rezhe, de*
svete Firme ny samu ta Shkof, te-
muzh tudi en sleherni gmain
Maslnik ta navadni Vundelivz;
leta je preklet. (v' 7. sej. v' 3. sklep.
od Firme.)

II. Per vundelenju letiga Sakra-
 menta se dve rezhy sturiti vidita:
 namerzh to Goripokladanje tih
 rok, inu to masanje s' sveto Krish-
 mo.

1. Shkof se oberne pruti taisti-
mi, kateri ozhjo firmani biti, inu
pred njim klezhjo, on dershy ro-
ke zhes njih istegnene, inu moli
rekozh: *Ussigamogozhni vezhni
Bog, kateri si se ureden sturuv
tvoje tukej prizheozhe slushabnike
skus vodo, inu svetiga Duha pre-
roditi, inu njim odpushanje ussik
njeh grehov dodelyti; poshli dol-
li Trojhtarja tvojga svetiga Du-
ha is Nebess zhes njeh, Du-
ha te Modrosti, inu te Sastopno-
sti, Duha tiga svjeta, inu te
Mozhy, Duha te Vednosti,
inu te Brumnosti. Napolni jih s'
Duham tvojga Strahu, inu utif-
ni jim skus tvojo milost to sna-
minje tiga krisha Kristusoviga k'
vezhnimu shivlenju. Skus ravnu
taistiga Kristusa Gospoda nashiga.*

2. Po leti molitvi bodo ussi, ka-
teri imajo firmani biti, saporeda-
ma pred Shkofa postavleni, inu po
tim, kir je on ussakiga po Imenu
ogo-

ogovoruv, on njega na zhelu s' sveto krishmo v'podobi eniga krisha pomashe, inu rezhe : *N. Jest te sasnamuvam s'snaminjam tiga krisha, inu te poterdim s'krishmo tiga Isvelizhanja v'lmenu Ozheta, inu Synu, inu svetiga Duka. Myr bodi s'tabo!*

III. Apostelni so skus goripokladanje svojih rok s'to molitvo vred firmuali : to masanje, inu to sakrishanje je bilu she v'tih pervih zhaffih te zerkve v'navadi. Tertuljan sprizhuje od letiga reslozhnu, inu is njegovih bessedy se lohku vidi ta stara navada te zerkve te try perve Sakramente kerst, Firmo, inu svetu Reshne Telu sapored dodelyti. „ To mes-
 „ su, pravi on, bo umytu, de bo
 „ dusha ozhiftena : to messu bo
 „ pomasanu, de bo ta dusha sheg-
 „ nana : to messu bo s'snaminjam
 „ tiga krisha sasnamuvanu, de ta
 „ dusha zhes skushnave tiga sov-
 E „ rash-

„ rashnika mozh sadoby: to messu
 „ bo skus goripokladanje tih rok
 „ pokrytu, de bo ta dufha refvet-
 „ lena: to messu bo s'Teleffam,
 „ inu s'kervjo JesufaKristusa shpi-
 „ shanu, de bo ta dufha od Boga
 „ toku rekozh debella. „ (v'buk.
 od goriustajenje tiga messa na 8.
 post.)

De v'timu masanju, inu gori-
 pokladanju tih rok ta Sakrament
 svete Firme obstoji, inu de tedej
 se nemore nobenu vun spustiti, ali
 savrezhi, leto je brefs zvizbla.

Nizh majn vender se dostikrat
 sgody, de leti, kateri ozhjo firma-
 ni biti, le samu na masanje svete
 Krishme, ne pak na goripokladan-
 je tih rok porajtajo; inu de na ta-
 ku visho veliku od tih, kateri bo-
 do k'Firmi pellani, leta Sakrament
 nesadobe; kir v'taistimu zhassu
 nisso prizheozh, kader se roke go-
 ri poloshe, kateru goripoloshen-
 je en majhen zhas terpy, inu se
 per

per uffakimu possebej nesgody ,
 koker to masanje s'to svetu krish-
 mo. De se tedej pred letim var-
 jemo, je zlu potrebnu , *pervizh* ,
 de leti , kateri imajo dolshnost
 otroke vuzhiti, inu leti, kateri jih
 k'Firmi pellejo , njim mozhnu
 perporozhe na goripoloshenje tih
 rok merkati , inu ob zhassu, kader
 se taistu gody, njuh sponijo svoje
 ferze k'Bogu pousdigniti, inu sve-
 tiga Duha poklizati: *drugizh* , je
 potrebnu te k'Firmi perpellane
 toku postaviti, de so ussi pred ozh-
 my tiga Shkofa ; inu de tedej no-
 beden nebo urshoha imuv zvizbla-
 ti , de so se oni per goripoloshen-
 ju tih rok, inu per ti sraven stur-
 jeni molitvi snajdeli.

TRETJA POSTAVA.

Kaj sa en zil , inu konz ima ta Sakrament svete Firnie , inu kaj sa eno polsebno gnado my skus taistiga sadobimo.

I. **V**'nekadajnih zhaffih je bila v' katolshki Zerkvi navada to Firmo kmalu po svetimu kerstu dati ; de bi taisti, kateri so v'ti shegnani vodi enu novo prerobenje sadobili , skus goripoloshenje Shkofovih rok to kraft, ali mozh dosegli Jesufa Kristufa ozhitnu sposnati, inu zhes fovrashnike svojga Isvelizhanja se vejskvati.

II. En fleherni Sakrament ima po svoji lastnosti svojo mozh, inu kraft. My prejmemo v'ustih Sakramentih svetiga Duha ; pak vender v'ustakkaterimu na eno polsebno visho. On spreminy svoje djanje , inu mozh na eno zhudno

visho, po svoji voli, inu koker boshja modrost imeti ozhe. Toku je on per svetimo kerstu en Duh tiga sprerojenja, te zhistosti, te nedoushnosti, te krotkosti, inu te odkriteferzhnosti, katera nafs po besedah svetiga Petra tim novu rojenim enake stury: *koker she le sdej na ta svejt rojeni otrozi.* (v' 1. Pism. na 2. post. 2. v.) Per sveti Firmi pak je on en Duh te Mozhy, kateri tim per svetimu kerstu v' nashe ferza ulitim zhednostam veri, vupanju, inu Lubesni Kraft, inu mozh da; on nafs stury is otrok k' popolnoma ludem, on nam da mozhy sadofti k' timu vojskvanju, inu premaganju, de bi my ulfe rezhy, ja tudi nashe shivljenje savolo Jesusa Kristusa gori offrati samogli.

III. Ta gnada tedej, katero my skus sveto Firmo sadobimo, je ena gnada te mozhy, katera stury, de my s' nashimi besedami,

inu djanjam Jesusa Kristusa spoznamo, zhe fino my lih od tih fkuhnav okuli, inu okuli obdani, katere od hudizha, svejta, inu od nafs lamih pridejo.

§. I.

Kaj se ozhe rezhy Jesusa Kristusa sposnati.

I. Jesusa Kristusa per uslih perloshnostih, katere naprej pridejo, sposnati je ena dolshnost, katero nobeden Kristjan vun spustiti nesme, sakaj on sam pravi: *kateri bo mene pred ludmi sposnov, tiga bom jest tudi pred mojim Ozhetam sposnov, kateri je v' Nebessih. Kateri bo pak mene pred ludmy satajuv, taistiga bom jest tudi satajuv pred mojim Ozhetam, kateri je v' Nebessih.* (per S. Matth. na 10. post. 32. v.) On pravi nadale: *kateri se mene, inu mojih bessedy sramuje, taistiga se bo tudi Sya tiga*
zhlo-

zhloveka sramuvov, kader bo on v'svoji, svojga Ozheta, inu tih Angelov zhasti pershuv. (per S. Luk. na 9. post. 26. v.)

II. Na dve vishi snamo my Jesusa Kristusa sposnati: namerzh skus bessede, inu skus della. My sposnamo Jesusa Kristusa skus nashe bessede ne samu takrat, kader my od te resnize njegovih Navukov sprizhujemo, koker so Marterniki sturili, kader so preganaje, inu martre terpeli; temuzh my ihe tudi njega sposnamo, kader se my te resnize, inu pravize am usamemo, katero my preganati, inu sanizhvati vidimo, zhes fino v'stanu, taiste savrazhamo, kateri navuke S. Evangeljuma kase, inu sanizhlive sturiti ozhjo.

My Jesusa Kristusa sposnamo skus nashe della zhe, so letu po njegovih navukih, inu exempelnah sturjene; na tako visho, de je nashe zelu shivlenje timu shivlenju Jesusa Kristusa

prov podobnu, inu de se my skus
 taistu sa njegove sveste Jogle fka-
 shemo. Na leto visho Jesufa Kri-
 stufa sposnati je ena doushnoft uffih
 kristjanov, ona je bila uffelej, inu
 po ufod: ona je ta nar bel perprav-
 na, koker sveti Paul pishe: Ta Na-
 vuk Boga nashiga Isvelizharja uf-
 fim zhastitliv, inu perjeten sturiti.
 (na Tit. na 2. post. 10. v.)

III. Ravnu leto se sna tedej od
 eniga Kristjana rezhi, kar je Jesus
 Kristus sam od sebe rekuv; de je
 on k'timu zilu, inu konzu rojen
 biv, inu de je on sato na ta svejt
 pershuv, de bi od resnize prizh-
 vov. On pravi per svetimu Jan-
 nesu: *Jest sim sato rojen, inu sim
 sa tiga volo na ta svejt pershuv,
 de imam od resnize prizhvanje da-
 ti.* (Na 8. post. 37. v.) Ta zhlovek
 je po njegovimu poklizu, inu sta-
 nu k'ti resnizi stvarjen: on more
 svoje misli, shelle, besede, inu
 dela po nje obrazhati, uffle, kar
 te

se na njemu vidi, more polnu re-
 snize biti, inu njo perjetno, inu
 zhastitlivo sturiti: zhe on nje flu-
 shi, zhe on nje svoj pokej, pre-
 moshenje, frajost, inu tudi svoje
 shivljenje, kader je potreba, gori
 ofra, toku je leto njegova zhast,
 inu njegovu Isvelizhanje, zhe se
 pak on na eno, ali drugo visho,
 per eni, ali drugi perloshnosti te
 relnize framuje, toku je sa njega
 ena nezhasht, inu enu pregrēshnu
 prelomnenje, ja ta nar vezhi ne-
 šrezha, katēra bi zhes njega prid-
 ti samogla. Jesus Kristus pravi
 per svetimu Lukeshu: *Kateri se
 mene, inu mojih bessedy framuje,
 tiga se bo tudi Syn tiga zhloveka
 framuvov.* (na 9. post. 26. v.)

§. II.

Od skufhnav, zhes katere se
 my moremo vojskvati, aku
 ozhmo Jesulu Kristusu svešti
 ostati.

I. Zhe pak my ozhmo nashim
 e § dol-

doushnoſtam pruti ti reſnizi, kate-
ra je ſam JeſusKriſtus, ſadoſti ſtu-
riti, toku imamo velike ſadershke
premagati, inu eno hudo vojsko
pellati; nam ſe je zheſ try ſov-
raſhniko vojskvati, zheſ hudyzha,
zheſ ta ſvejt, inu zheſ ſami ſebe.

II. Hudyzh je en ſovraſhnik, ka-
teri na uſſe viſhe ſkufha, koku bi
on tiga zhlovekã ſmotuv, inu v'
greh perpellov, on njegovim po-
zhutkam perleſnive, inu ſapelive
rezhy naprej poſtavla, on njegov
um, inu pamet ſkus tavſhent ſmot
ſmeſha, inu med njegovim meſ-
ſam, inu duham to vojsko napravla.

III. Kaj bi ſe tudi s'tim nar ſve-
teſhim zhlovekã ſgodilu, kateri
je od uſſih platov ſnotrej, inu s'vu-
nej s'timi ſovraſhniki obdan, aku
Bog njemu le na en majhen zhaſ
ſvojo gnado odmakne? Satiga vo-
lo je ſveti Paul, kader je ſhe to
vojsko v'ſvojmu truplu objokov,
ſdihnuv, inu rekvuv: *Ah jeſt neſre-
zhni*

*zhni zhlovek! kdo bo mene od tru-
 pla te smerti reshuv? (k' Rim. na
 7. post. 24. v.) To se ozhe rezhi,
 kdo bo mene reshuv od tiga poshe-
 lenja? Ta gnada boshja skus Je-
 suja Kristusa Gospuda nashiga,
 (k' Rim. na 7. post. 25. v.) Leta
 Apostel nam noben drugi mittel
 naprej nepishe, de bi my od skush-
 nav tiga hudyzha premagani nebi-
 li, koker to veliko milost, inu
 gnado boshjo, inu ushe taistu or-
 roshje, kateru nam on v'roke da,
 rekozh: *Moji bratje! postavite
 usso vasho moz na Gospuda, inu
 na njegovo Ussigamogozhnost. Ob-
 lizite se s'orroshjam boshjim, de
 se bojte samogli zhes te mreshe,
 inu shtrike tiga hudyzha braniti.
 Sakaj my nimamo vojske zhes mes-
 su, inu kry; temuzh zhes vajvo-
 de, inu Mozhy, zhes oblastnike le-
 tiga temme polniga svejta, zhes te
 hude duhove v'luftu. (k' Ephes. na
 6 post. 10. v.) On ozhe tolku re-
 zhi:**

zhi : zhe se my le s'ludmy, katę-
 ri so ravnu tę nature, koker my,
 vojskujemo, toku nam je ena zhlo-
 vešhka mozh sadoſti se taiſtim su-
 per poſtaviti, inu njih premagati :
 aku se pak my zhes te hudobne
 duhove vojskvati, njuh pſhize od
 ſebe odurazhati, inu njuh hudob-
 nu noterdajanja uſtaviti ozhmo,
 toku nam je potrebna ta mozh, inu
 orroshje boſhje, kateru se ſkus eno
 ponishno, inu ſtanovitno molitu
 ſadoby ; koker ſvęti Paul vuzhy :
Proſſyte Boga, pravi on, bres ne-
hanja v'duhu ſkus uſſe ſorte mo-
litve. (k'Ephes. na 6. poſt. 8.v.)

IV. Sam Jesus Kristus nam v'ci
 molitvi, katero nafs je on vuzhiv,
 ſapoveę od Boga proſliti, de nafs
 on nepejle v'ſkuſhnjavo, to ſe o-
 zhe rezhi, de on tę snotrajne, inu
 svunajne ſkuſhnave od nafs od-
 verne, ali pak, de nam on mo-
 zhy ſadoſti da tę ſkuſhnave pre-
 magati, zhe je on perpustuv, de
 ſmo

fino v'taiste padli. Inu kader je on na olski gori te velike skufhnave previduv, katere so imeli njegovi Jogri od tiga hudyzha, inu od tami svoje slabosti preštati, jim je dvakrat rekuv: *zhujte, inu molyte*, de v'skufhnave nepadete. (Per S. Math. na 25. post. 41. v. inu per S. Luk. na 22. post. 40. 26. v.) Is letiga se prov ozhitnu vidi, de bi sagvishnu tudi ti pravizhni od te skufhnave premagani bili, aku bi jim Bog le na eno minuto svojo gnado, inu mozh odusev. Sveti Innocenz, inu Zelestin pravita: „ My smo toku slabi, de aku nafs „ taisti sapusty, skus kateriga po- „ mozh premagamo, bom prema- „ gani. „

V. Ta beseda *svejt* se more v' ti rezhi, od katere se tukej govory, na dvojno visho sastopiti. *Pervizh* se sastopijo vse stvary uskupej: *drugizh*, se sastopijo susebnu taisti ludje, med katerimi my shivimo

mo, katerih duh se Duhu Jesufa Kristusa superstavi, inu kateri uffe druge navuke imajo, koker jih S. Evangelium naprej pishe.

Nejima ta *svejt* eno, ali drugo saftopnost, toku je vender sa eniga Kristjana uffelej en fylnu navarni lovrashnik.

VI. Po tim, kir so nashhi pervi starishhi greshili, so nam uffe stvary k'mresham ratale, skus katere se my v'greh sa plesti snamo. Aku bi se my v'itanu te nadoushnosti snefhli, toku bi nam uffe leto, kar my vidimo, kar je okuli nafs, inu od karkoli en nuz sturimo, le k'letimu flushilu, de bi my nashiga duha, inu nafhe ferze k'taitimu pousdigvali, kateri je uffe rezhy stvaruv; lete bi nafs opominvale, inu pergajnale, de bi my njegovo Uligamogozhnost, njegovo dobroto sposnali, inu one bi v'nami te nar vezhi shelle k'molitvi, k'lubesni, inu k'hvaleshnosti obudi-

dile. Ta greh pak je uffe skasuv, inu spazhuv, kar bi nam dobru bilu, leto, kar bi nafs imelu k'molitvi, k'zhafti, k'hvali, inu k'lubesni boshji pergajmati, nafs od tiga nasaj dershy, nafs moti, inu na se ulezhe. Uffe stvary, katere so pred nashimi ozhmy, inu od katerih nam je le sgol ta nuz perpushen, nafs vabijo, inu na se ulezhejo, de bi jih my toku lubili, inu se taistih toku poslushili, koker de bi v'njeh nafhe Isvelizhanje obstalu; inu se tudi dostokrat sgody, de one Bogu nafhe serze odusamejo, leto serze, kateru je le samu sa nje-ga stvarjenu, inu kateru nemore neker derge svoj myr najdti, koker v'njemu.

Tę stvary niffo fizer po timu grehu preobernene bile, one so same na sebi, inu she lih take, koker so bile poprej: ampak Bog je timu hudyzhu perpushuv, de nafs skus nje h'grehu ulezhe; nash duh
je

je po tinau grehu postov en hla-
 pez, ali sushnik tih pozhutkov,
 inu tiga spazheniga domishluvan-
 ja, kateru letę rezhy obude; inu
 v'nalhimu ferzu gospuduje enu
 fylnu nagnenje k'lubesni letih re-
 zhy: skus leto pride, de ravnu
 leto, kar je k'zhasti, inu k'hvali
 boshji stvarjenu, skus sapelvan-
 je tiga prebrissaniga hudyzha, inu
 skus spazhenje tiga zhloveshkiga
 ferza sdej le k'njegovimu resha-
 lenju flushi. Sa tiga volo nam
 svęti Paul zlu taiste stvary, katere
 nimajo shivlenja, naprej postavi:
koku one sdihujejo, kir vidijo,
de so zhes svojo volo ti nazheme-
nosti, inu ti strohlivosti podver-
shene; inu de one brefs nehanja
po taistimu zhassu sdihujejo, kader
bodo od lete sushnosti reshene, inu
v'to frajost, inu zhast tih otrok
boshjih postavlene. (k' Rim. na 8.
 post. 20. v.)

VII. Tę nar navarnishi mreshe,
 inu

inu s'htriki so pak sa nafs ti exem-
 pelni, inu pogovori taistih, kateri
 so polni posvejtiga duha. My shi-
 vimo v'fredi med njimi: veliku
 jih je, s'katerimi smo my v'shlah-
 ti, inu v'tovarshtvu sapopadeni:
 oni sposnajo ravnu to vero, kate-
 ro my, oni ravnu taiste Sakra-
 mente prejmejo, inu so s'nami per-
 ti gmajn flushbi boshji: njuh sti-
 vilu je veliku vezhi, koker pak to
 stivilu tih pravih, inu resnizhnih
 Kristjanov: veliku is taistih my
 s'htemamo, inu zhaštimo sa volo
 njuh velike starosti, sa volo njuh
 velike sastopnosti, inu vezhenosti,
 ali sa volo njuh visokih stanov, inu
 flushb, v'katerih se oni snajdejo,
 nej bodo deshevske, ali duhovne.
 Koku terdni, inu stanovitni mo-
 remo my pazh biti, kir my leto
 trumo tih ludy vidimo, kateri so
 okuli nafs, take pogovore, inu
 shivljenje pellati, kateru bres ne-
 hanja timu navuku Jesusa Kristu-
 fa

fa na spruti stoji? inu kir fino my toku flabi, inu k'timu hudimu nagneni, kir imamo en taku serze, v'katerimu so uffe hudobne shelle, inu ga prov lohku smotijo, toku si my moremo eno veliko fylo sturiti, zhe ozhmo exempelne, inu navuke taitih ludy premagati, zhe ozhmo, de nafs njuh hvalla, njuh oblube, inu shuganje nesapelle.

VIII. V'timu zhloveku se sizer skus sveti Kerst ta greh dolli isbrifhe, pak vender she enu nagnenje k'timu hudimu nasaj ostane, leto v'njemu smirej shivy, inu se na uffe vishe pomuja, de bi v'ferzu tiga zhloveka gospudvati samoglu. Is letiga pride ta snotrajna, inu vezhua vojska, katero imata v'timu zhloveku to *Messu*, inu ta *Duh*, to je, koker sveti Paul pishe, to *poshelenje*, kateru ima svoj sedesh v'timu messu, inu ta *Lubesen*, katera od svetiga Duha sim-

fimpride. Sakaj to messu, pravi
 leta Apostel, ima svoje poshelen-
 je super tiga Duha, inu ta Luh
 super to messu. Sakaj lete dva
 eden timu drugimu naspruti sto-
 jita, de tedej vy nesturite usse, kar
 vy ozhete. (h'Galat. na 5. post. 17.
 v.) Sagvishtnu, sveti Duh, kateri
 v'timu pravizhnimu zhloveku sta-
 nuje, njemu noter da shelle k'ti-
 mu dobru: to poshelenje pak,
 kateru usselej, zhe je lih prema-
 ganu, v'njemu ostane, ga k'timu
 hudimu ulezhe. V'njemu je tedej
 ena vojska od tih shella, katere
 so si naspruti postavlene; inu is
 tiga urshoha pravi S. Paul: Jest
 nesturym to dobru, kateru ozhem,
 temuzh jest dellam to hudu, kote-
 ru nozhem. — — — Aku jest pak
 to sturym, kar nozhem, toku tai-
 stu nedellam jest, temuzh ta greh,
 kateri v'meni prebiva. Kader te-
 dej jest ozhem dobru sturiti, toku
 najdem eno postavo v'meni, katera
 je

je taistimu superpostavlena, kir se mene hudu dershy. Sakaj po timu snotravnimu zhloveku jest k' boshji postavi enu dopadajenje imam; jest pak obzhutim eno drugo postavo v' mojih udih, katera ti postavi mojga duha superstoji, inu me pod postavo tiga greha, katera je v' mojih udih, ujetiga ima. (k' Rim. na 7. post. 15. v. inu nadale.)

IX. Nizh nafs nesamore k' premagvavzam zhes lete fovrashnike sturiti, kok r ta mozh, katera od sgor dolli pride, inu katero nam je Jesus Kristus oblubuv per S. Lukeshu (na 24. post. 49. v.) *Dokler boste vy s'to mozhjo od sgor dolli napolneni*: inu ta mittel te mozhy, kateriga je nafh Isvelizhar gori postavuv nam leto potrebuo mozh dodeliti, je sveta Firma. My sadobimo v' letimu Sakramentu skus svetiga Duha ufte oroshje boshje, de smo v' stanu se
zhes

zhes te saderge tiga hudyzha, zhes ta sapelivi svejt, inu zhes te nepokojne shelle tiga meffa vojskvati, inu taiste premagati.

ZHETERTA POSTAVA.

Od Ceremoni, inu Molitu tē zerkve per Sakramentu svete Firme.

Uffe Ceremonie, inu bešede, kateri ta zerku per vundelenju svete Firme v'navadi ima, flushijo k'timu, de bi my sapopadli, kaj ta Duh boshji, kateri je per letimu Sakramentu dodelen, v'dufhi eniga Kristjana stury.

Potrēbnu je nar poprēd vediti.

Ta Firma se le en samkrat prejeti samore.

Kateri she ny to Firmo prejev, nemore v'letimu Sakramen-

tu enimu drugimu sa Botra biti ;
tudi ne ta Ozha , inu mati svo-
jim otrokam , ali en mosh svoji
sheni , ali ena shena svojemu
moshu.

Nobeden se nima postopiti ali
leta Sakrament prejeti , ali pak
sa Botra biti , kateri je v'Pani ,
inu v'drugih zerkovnih shtrafin-
gah , ali pak v'velikih pregrehah
sapleden , inu kateri se ny na-
vuzhuv tih pervih shtukov te
katolshke vere.

Ti odrafheni ludje se morejo
popred , koker sveto Firmo do-
feshejo , svojih grehov spoveda-
ti , ali pak k'timu nar majshimu
zhes te smertne grehe , zhe so
katere dopernesli , grevingo
obuditi.

Kir skus leta Sakrament ena
duhovna shlahta postane , toku
je prepovedanu tim Botram s'
taistimi , katerim so Firmo save-

sali, ali tudi shnjih starifhami v'sakon stopiti, sato, kir en tak savolo duhovne shlahte, katero je zerku med letimi perfhonami gori postavila, nizh nevela.

Taisti, kateri imajo sveto Firmo sadobiti, bi imeli tesh biti. En fleherni, kateri ima firman biti, more en lep, bev pantelz, ali rutizo s'fabo pernefti, s'katero se njemu po timu masanju s' sveto krishmo to zhellu saveshe, inu toku dovgu savesanu oftati more, dokler se ta krishma nepofufhy, ali dolli sbrifhe.

Nobeden od tih firmanih nefme popred, koker Shkof ta sadni shegen da, prozh jiti.

Botri morejo tim otrokam, katere so k'Firmi pernefli, ali perpellali, pred Shkofam, kateri taiste firmati ozhe, svojo desno roko na desno ramo poloshiti.

Po tim, kader je she usse pred Shkofam v'eno oringo postavle-
nu, si on svoje roke sedeo zh
umije, inu potler, kader mo je
kappa she dolli useta, ustane go-
ri, dershy vkup roke pred sabo,
oberne svoje ozhy pruti taisti-
mi, kateri imajo firmani biti,
inu kader she ussi leti s'gori us-
dignenmi rokami klezhijo, re-
zhe s'glasno ihtimo:

*Sveti Duh nej zhes vass pride,
inu Mozh tiga nar Viksniga nej
vass pred greham obvarije. Odg.
Amen.*

Potler se on sasnamuva s'fve-
tim krisham, inu toku moli:

*Shkof. Nasha pomozh je v'Imenu
tiga Gospuda.*

*Odg. Kateri je Nebu, inu sem-
lo stvaruv.*

*Shkof. Gospud! ushlishi mojo mo-
litu.*

Odg.

Odg. Inu pusti moje upitje k'tebi
pridti.

Shkof. Bog bodi s'vami. Odg. Inu
s'tvojim Duham.

Nato Shkof svoje roke gori us-
digne, inu jih zhes taiste dershy,
kateri imajo firmani biti, inu
pravi:

M O L Y M O.

O usfigamogozhni, vezhni Bog,
kateri si se usmiluv, inu per-
pustuv, de so leti tvoji slushabni-
ki skus vodo, inu svetiga Duha
prerojeni, inu kateri si jim usse
njih grehe odpustuv; poshli Trosh-
tarja tvojga svetiga Duha s'nje-
govimi sedem darmi zhes njih od
Nebejs. Odg. Amen. Duha te Mo-
drosti, inu Sastopnosti. Odg. Amen.
Duha tiga svjeta, inu Mozhy.
Odg. Amen. Duha te Vuzhenosti,
inu Brumnosti. Odg. Amen. Na-

polni jih s' Duham tvojga Strahu,
 inu sasnamuvej jih s'naminsjam
 krisha Kristusoviga, inu jim bodi
 molostliv, de to vezknu shivlenje
 dofeshejo. Skus ravnu letiga na-
 shiga Gospuda Jezusa Kristusa
 tvojga Synu, kateri je Bog, inu s'
 tabo shivy, inu krajluje s'svetim
 Duham ured na usse vezhne zhas-
 se. Odg. Amen.

RESLAGANJE.

I. **T**o goripoloshenje tih rok po-
 meni, de nafs Jesus Kristus skus
 svojo mozh, inu skus prizho svoj-
 ga Duha koker Bog, inu zhlovek
 varije: *On je mene pod senzo svo-
 je roke varuvov.* (per Isai. na 49.
 post. 2. v.)

Lih taistikrat, kader Shkof
 roke gori poloshy, proffi Boga,
 de bi nam on Trofhtarja sve-
 tiga Duha posloy.

Du-

Duha tē Modroſti, kateri nam to pravu Iſvelizhanje pokaſhe, inu ſtury, de my tē nar per-pravnifhi mittelne uſamemo taiſtu doſežhi.

Duha tē Saſtopnoſti, kateri naſs ſ'vojo luzhjo reſvetly, de ſmo my v'ſtanu tē reſnize, inu ſkrivnoſti tē vere ſapopaſti.

Duha tiga ſvjēta, de my per uſſe ſorte perloſhnoſtih to ſpoſnamo, kar nam Bog ſapove, inu kar imamo ſturiti, de njegovo volo iſpolnimo.

Duha tē Mozhy, ſ'katero ſe my Boga, inu naſhkih dolshnoſt toku terdnu derſhimo, de naſs ny nobena rezh v'ſtanu odverniti, tudi ne oflaβeti.

Duha tē Vuzhenofiti, kateri naſs to pravo, inu potreβno ſaſtopnoſt, inu ſpoſnanje pruti Bo-

gu, inu pruti nam sami febi vuzhy,
 koker svęti Augustin pravi : „ O
 „ de bi jest tebe, o moj Bog! o de
 „ bi jest mene prov sposnov „ !

Duha tę Brumnosti , kateri
 stury , de my usse , kar k'flushbi
 boshji fhlishi , radovolnu , inu s'
 enim takim vellalam na se usame-
 mo , kateru is ene ferzhne , inu
 goręzhe lubęsni pride.

Duha tiga Strahu boshjiga ,
 kateri nafs perganja usliga se skerb-
 nu ognyti, kar njega reshaliti sa-
 more ; inu leto ne fizer sa tiga vo-
 lo , kir se my bojimo od njega
 fhtrafani biti, ampak sa to, kir my
 per njemu v'samęro pasti sa to nar-
 vęzhi nesręzho dershimo.

II. Shkof, kader Firmo da-
 je , fedy na timu napravleni-
 mu stolu , ali pak , zhe jih je
 veliku sa firmati, stoji, inu oni
 so v'eno oringo spravleni, inu
 hlep-

hlepzhijo , Shkof pak firma eno versto sa to drugo , inu toku zlu do konza. Inu prafha tiga Botra , ali Botro sa Imę ullakiga otroka, Botri pak, inu Botre morejo tudi klezhati, koker ti otrozi ; inu po tim kader je on Pavz ivoje dęsne roke v'krishmo pomozhuv , rezhe :

N. Jest tebe sasnaminjem s'tim snaminjam svetiga Krisha, (tukej stury on s'pavzam snaminje svetiga krisha na zhelu tiga otroka, inu pravi naprej) inu jest tebe poterdim s'krishmo tiga isvelizhanja v'Imenu Ozheta , inu Synu, inu svetiga Duha. Odg. Amen.

RESLAGANJE.

Svęta Krishma se stury is olja tę olike, inu is Polsoma. Ta Polsom da en perjęten , inu mozhen duh

od sebe: to olje hlady, inu da mozh. Ti Vojshaki per Ajdih so se po zellimu shvotu sa tiga volo s'oljam pomasali, de so njuh udi k'timu boju, inu vojskvanju bel urni, inu mozni ratali.

Leto masanje na zhelu, kateru je en sedesh tē framoshlivoſti, pomeni to notrajnu masylu tē lubēsni, katero svēti Duh v'naſhe duſhe ulije. Leto notrajnu masylu nam da mozh na eno nevideozho viſho zhes ſovraſhnike naſhiga iſvelizhanja; onu pomajna, inu odusame skus poterplenje te narvezhi bolezhine; onu ſtury, de my uſſo naſho zhaſt v'krishu Jeſusa Kriſtusa iſhemo, inu najdemo; onu ſtury, de my skus en lepu ſhivljenje ta dobri duh Jeſusa Kriſtusa naſhim bratam nad nami obzhutiti damo.

III. Sadnizh udari Shkof taiftiga, kateriga je pomasov, enu

enu kolku na lyze: inu pravi: *Myr bodi s'tabo!* Leto nafs oppomina, *pervizh*, de nam leta Sakrament dodely, koker nekdej Apostelnam, mozh, inu serzhnost ulie krivize, inu sashmaganje sa volo Jesusa Kristula s'veffelam preneti; *drugizh*, de nam taiti sraven poterplenja myr dodely, kateriga nam ta svejt nemore dati; taiti myr, kateri je, koker sveti Paul pravi, zhes ullo zhloveshko sastopnost, kateri nafhe serze, inu nafh Um v'Kristusu Jesusu vari je: *Ta myr boshji, kateri je zhes usso sastopnost, nej obvarije vashe serza, inu vash Um skus Jesusa Kristusa.* (k'Philip. na 4. poit.7.v.)

IV. Po tim, kir je shę tiga firmuvanja konz, Shkof svoje roke umiva, inu v'timu zhafu molijo taiti, kateri njemu shreshhejo, to Antifono:

Nato on pravi :

*Polle! toku bo ta zhlovek po-
shėgnan, v'katerimu je Strah tiga
Gospuda.*

Po tim se on oberne k'tim
Firmanim, štury zhes njih
suaminje svėtiga Krisha, inu
rezhe :

*Gospud od Siona vafs shėgnej,
de vy smerej te dobrote Ierusa-
lemske v'vashimu shivlenju vidite,
inu to vezhnu shivlenje doššehete.
Odg. Amen.*

Leta Sakrament se sna usfe-
lej, v'uffaki urri, inu na uffa-
kimu kraju is urshoha, inu po
dopadajenju tiga Shkofa do-
delyti.

PETA POSTAVA.

Od Potrebe svėte Firme.

Kar sim jest v'tih sadnih dveh po-
stavah govoruv od tiga zil, inu
kon-

konza, sa volo kateriga je svęta Firma goripostavlena, inu od djanja, inu mozhy, katero ona ima, nafs sna sadoſti podvuzhiti, kaj my od potrebe svęte Firme soditi moremo.

I. Leta Sakrament ny uſſim to-ku potreben, koker svęti Kerſt, k' isvelizhanju. Jesus Kristus pravi, de nobeden v'to nebeſhku krajleſtvu jiti nemore, aku on ny skus vodo, inu svętiga Duha preroben, inu nafs tudi per S. Marku sagviſha: *de bo en ſleherni, kateri bo kerſhen, inu bo vervov, to Isvelizhanje doſeguv.* (ua 16. poſt. 16. v.) Sa isvelizhanje je fizer na eno gvifhno viſho ſhe sadoſti kerſhen biti, inu to gnado svętiga kerſta ſveſto ohraniti. Al leta ſhaz nam sna oduſet biti; inu my ſmo ufako minuto v'navarnosti taiſtiga sgubiti; sato, kir ſmo my, koker ſmo ſhe vidili, od takih ſovraſhnikov, inu ſkuſhnav obdani, katerim ſe

našha slabost ny v'stanu ubraniti, zhe ona nima pomozhi. Kader nam je tedej Jesus Kristus skus gori postavo svete Firme en mittel v'roke dav, de my skus mozh njegoviga Duha lete sovrashnike, inu skulh nave premagati samoremo; toku je ozhitnu, de je to vundelenje letiga Sakramenta ena tih nar vezhih dolshnost sa usfaki-ga Shkofa pruti tim sebi isrozhenim Ovzhizam, de se en fleherni Fajmashter, ali drugi duhovni Pastyr s'enim velikim ajfram possifati ima, de on otroke podvuzhy leta Sakrament urednu, inu s'nuzam prejeti.

II. Kaj seno veliko, inu ojstro rajtingo bodo dajali toku dobru ti zerkovni Pastyrji, koker ti drugi verni Kristjani! ti zerkovni Pastyrji, zhe si oni nepersadenejo ulfo mujo leta Sakrament tim Vernim vundeliti, ali pak njeh k'taistimu spodobnu, inu sadošti podvuzhi-

zhiti ; ti drugi verni pak, katerim
 njih lastna potreba, to oppomin-
 vanje tih Pastyrjov, inu sapovd te
 zerkve toku malu k'ferzu gre, de
 se vezh lejt, ja tudi zellu shivlen-
 je neposkerbe leta Sakrament pre-
 jeti. De je ta sanikernost, inu sa-
 nizhvanje ene toku svete rezhy
 en velik greh, nad letim nobeden
 nezvibla. Al se more kateri zhlo-
 vek snajditi, kateri bi to saniker-
 nost v'leti rezhi sa en majhen greh
 dershov? Al imamo kej vere?
 Al sposnamo to urednost tiga Da-
 ru boshjiga? Al imamo te prave
 shelle po nashimu isvelizhanju?
 Nizh od tiga nimamo, zhe smo my
 pruti nashi duhovni potrebi, inu
 revshini toku neobzhutlivi, inu
 zhe nam je na ti neiskonzhni ured-
 nosti Daru svetiga Duha toku ma-
 lu leshezhe; zhe my nizh sturiti
 nezhamo, de bi letiga Duha te gna-
 de sadobilj; inu zhe se my ured-
 ne nesturimo toku potrebno po-
 mozh

mozh dofęzhi, katero nam Jesus Kristus ponuja, de bi my skus njo to isvelizhanje dofegli: kir se vender dobru vej, de smo toku s'kerbni sa tę zhafne potrebe, toku shivi k'sadoblenju tiga nar majnshiga blaga, inu toku urni to zhloveshko pomozh pojiskati.

III. Aku bi se enimu popotnimu zhloveku, kateri skus en Gojst poln Resbojnikov, inu dovje sveryne rajshati more, orroshje, inu varhi k'branbi ponudili, al bi on leto sverguy? Inu postavimo, k'bi on toku perprost biv, de bi on tih toku potrebnih mittelnov k'svojmu obvarvanju nuzati neotuv, al ne bomo njega sa pogubleniga, inu sa eniga takiga zhloveka dershali, kateri k'eni gvishni smerti hity, katere bo on sam urshoh? Leta popotni zhlovek je ena podoba eniga kristjana, kateri je smirej tim nar navarnishim s'kulhnavam tiga hudyzha, Mella, inu tiga svejta
vuu

vun postavlen, inu podvershen. Jesus Kristus je njemu v'sveti Fir-
mi zhes te sovrashnike njegoviga
isvelizhanja duhovnu orroshje, inu
eno mogozhno branbo perpravuv.
Ta zerku njega oppomina, de ima
letu orroshje na se useti, inu se s'
letu mogozhno branbo previditi,
ja ona njemu zhes letu zlu eno sa-
povd da. Zhe on letu vun pusty,
toku je shtrafinge ureden, inu je
v'eni ozhitni nevarnosti pogublen
biti: inu on sam bode urshoh svoj-
ga pogublenja, sato, kir je on mit-
telne v'rokah imuv, inu vender
taistih ny nuzati otuv.

SHESTA POSTAVA.

Od perpravlanja, s'katerim se
more k'Sakramentu svete
Firme perstopiti.

I. Zerku je to navado, po kateri
se je sveta Firma tim malim otro-
kam k'malu po svetimu kerstu dal-
la,

la, preobernyla, *pervizh*, sa volo potrebe: sakaj kader se sdej ti otrozi k'malu po njih rojstvu kerstijo, toku je nemogozhe, de bi se jim tudi ravnu takrat sveta Firma dalla, katero le sam Shkof vundely. *Drugizh*, zhe lih zerku te otroke per nekaterih perloshnostih she, predem k'pameti pridejo, k'Firmi perpuštiti sna; je vender per ussimu timu sa tiga volo, kir ta Sakrament k'Isvelizhanju ny zlu potreben, prov modru sklenila, de ny nespodobnu, ampak fylnu nuznu, de oni toku dovgu nimajo k'sveti Firmi perpušteni biti, dokler nepridejo v'en tak stan, v'katerimu oni samorejo svetost letiga Sakramenta sposnati, inu nje-ga kerstiansku perpravleni prejeti.

II. Zerku tedej ozhe, de otrozi nimajo k'sveti Firmi popred perpušteni biti, dokler nisso sadosti podvuzheni, inu dokler nisso v'stanu sastopiti, inu reslozhiti,
 kaj

kaj oni prejmejo ; inu dokler oni nimajo taiste perprave, sadershanja, inu shella , katere eden imeti more , zhe ozhe v'letimu Sakramentu svetiga Duha sadobyti.

III. Kar ta vuk , inu sastopnostih otrok amtizhe, je nemogozhe eno gvishno starost postaviti, koku veliki oni biti morejo , sato , kir ti otrozi nimajo ulli glih dobre glave , de bi oni ta vuk ulli glih lohka samerkati samogli. Vender nobeden nemore zviplati, de bi en otrok , kateri ozhe firman biti , ne biv dolshan taiste rezhy vediti, katere so enimu slehernimu kristjanu potrebne savediti ; koker so: te poglavitne skrivnosti, katere so v'ti Apostolski veri sapopadene , te boshje, inu zerkovne Sapovdi, Ozhenash , inu Zhesheha Maria. Ta otrok more slasti od te svetosti , inu mozhy tiga Sakramenta svete Firme podvuzhen biti. Tudi je potrebnu , de bi on te dolshnosti

sti eniga kristjana, inu uffakiga
stanu veduv; de bi on snov te try
zhednosti vero, vupanje, inu Lu-
bšen obuditi.

Oftanimo tukej: sakaj leto nam
she sadošti skashe, kaj so ti otrozi
dovshny vediti, de snajo k'sveti
Firmi perpusheni biti. Zhe so she
lih oni eno tako starost dosegli, v'
kateri she imajo pamet, inu sastop-
nost; toku se vender nemore re-
zhi, de so v'tih poglavitnih fkriv-
nostih te vere podvuzheni, inu de
vedo, kaj sa ene rezhy oni v'njeh
molitvi profflyti morejo, zhe oni
nesastopijo to Apostolsko vero, te
sapovdi boshje, Ozhenash, inu te
druge potrebne rezhy, katere so
se oni odsvunej navuzhili. Oni
morejo vediti, inu sastopyti, kaj
lete besede v'sebi imajo, inu mo-
rejo vediti, kaj oni govore, inu
verjejo. Aku oni te besede le
od svunej vedo, inu le na jesiku
imajo, toku nizh vezh nevedo, inu
nizh

nizh bolshi niffo, koker taifti, kateri bi se lete vediti potrebne shtuke v'eni nesnani shprahi navuzhili, inu nimajo vezh pravize ta Sakrament svete Firme sadobiti, koker en otrok per shtirih lejti, kateri te bellede odsvunej vej, pak jih nesaftopi. Zerku ozhe tedej, de morejo ti otrozi, koker hitru k'pameti pridejo, v'tih poglavitnih shtukih te katolshke vere, inu v'tih nar bel potrebnih dovshnostih eniga kristjana dobru podvuzheni biti: de so oni v'stanu reslozhiti, kaj je dobru, inu kaj je hudu; kaj Bogu dopade, inu kaj njega reshalli: de oni svojo dovshnost sposnajo Boga lubiti, njega se bati, njega moliti, njega proffiti, inu njemu flushiti: de oni sapopadejo, de taifti, kateri je toku nesrezhen biv Boga reshaliti, tiga odpuftanja sadobiti nemore, zhe on svoj greh nesgreva, se nespokory, inu is zeliga serza k'Bo-
gu

gu nasaj negre. To sna lohku biti, de so leti otrozi svojo nedovshnost sgubili; inu v'letimu shtuku nobeniga drugiga mittelna ny to pravizo nasaj sadobiti, koker Pokora. Zhe jih my tedej nepodvuzhimo, kaj se pravi eno resnizhno pokoro dellati, toku jih my v'eno ozhitno nevarnost postavimo, de oni dva Sakramenta, Pokoro, inu sveto Firmo neurednu prejmejo. Inu kaj jim bo nuzalu, de so oni per njih pameti firmani bili? Al bi nebilu veliku bolski, inu bel shiher, de bi se jim sveta Firma poprej dodelyla, koker pak de oni v'njih starost, inu v'en tak stan pridejo, v'katerimu she Boga reshaliyo? Vender leto nezhe ta zerku: inu sa tiga volo, de bi oni, zhe leta Sakrament s'enim sposnanjam, inu s'lubesnijo prejmejo, tudi to gnado taistiga veliku obilnisthi dosegli. Skoru usselej pak se sgody, kar je timu vuku naspru-

spruti, inu shelle te zerkve se ne-
 dopolnijo, zhe se otrozi k'Firmi
 pofhlejo, kateri skoru nizh od le-
 tiga nevedo, kar bi vediti imeli;
 inu svoje grehe, v'katere so padli,
 sa volo pomankanja tiga potrebni-
 ga podvuzhenja al zlu nesposnajo,
 ali pak, zhes katere niffo nobene
 druge pokore sturili, koker de so
 se taistih en malu pred S. Firmo
 spovedali, te shalofiti, inu grevin-
 ge pak niffo v'svojmu ferzu zhes
 taiste imeli.

Ti duhovni Paftyriji, inu vuzhe-
 niki morejo tedej med drugim sla-
 sti sato fkerbeti, de oni otroke k'
 letimu Sakramentu dobru perpra-
 vijo, pak ne tolkajn skus to, de bi
 oni njuh glavo prevezh s'navuka-
 mi napolnili; ampak de jih oni po-
 stanu lete starofiti v'strahu boshji-
 mu, v'zhednostih, inu v'brumno-
 fti podvuzhe. K'timu zil, inu kon-
 zu se more usfa muja persadeti tim
 otrokam usfe naprej postaviti, kar
 je

Je v' stanu uredne misli od Boga, inu lubesen pruti njemu v' njih ferzu obuditi. Knjem se more govoriti od Uffigamogozhnosti boshje, katera jih je stvaryla; od njegove Previdnosti, katera jih obdershy, inu shivy; od njegove Uffigavednosti, kateri zlu to nar majufhi od uffiga tiga, kar oni delajo, govore, inu mislijo, skrytu ny; od njegove dobrote, katera jih je k'vezhnimu isvelizhanju stvaryla, zhe bodo oni njega v' letimu shivlenju lubyli, inu njemu pokorni ostali; od njegove Pravize, katera bo ta greh vezhnu fhtrafala; inu od njegove Milosti, katera tim gresnikam rada odpufty, zhe se oni is njih zeliga ferza k'njemu nasaj povernejo, inu se pobolshajo. Njem se more naprej noshiti, de oni, koker rojeni gresniki, koker sovrashniki boshji, inu fushni tiga hudyzha bili na ulse vezhne zhaffe pogub-
le.

leni, aku bi jim nebiv Bog is lubesni pruti njem svojga edinu rojeniga Syna k'oderfhenju poslov; inu de ravnu sa njeh je Syn boshji zhlovek postov, inu sa volo njeh na svetimu krishu svojo kry preliv. Njem se more, kolker je mogozhe, resloshiti, inu sapopasti dati, kaj sa eno neiskonzhno jubesen je Jesus Kristus sa njeh imov, inu kaj sa eno lubesen morejo tedej oni pruti njemu imeti, kader fo skus njegovo kry odkupleni, inu skus to novu shivljenje, kateriga fo oni per svetimu kerstu sadobilni, k'otrokam, inu erbzham boshjim ratali. Njem se more pokazati, de oni usse skusi pomozhi boshje potrebujejo, inu de fo oni dovshni sa taisto s'eno ponishno molitujo brefs nehanja profflyti. S'eno bessedo, oni se morejo na usse leto oppominvati, kar je nar bel v'stanu njeh omezhit, kar jim eno gorozho andoht, inu lubesen
 pru-

pruti Jesufu Kristufu noterulyti, inu kar jih smirej v'njegovinu Duhu obdershati samore.

IV. Zhe je pak potrebnu svęto Firmo urednu sadobiti, de se otrozi v'fhtukih, inu v'dovshnostih te katolshke vere podvuzhe, toku je she veliku bel potrebnu, de oni en zhistu ferze, inu eno pravo refnizhno brumnost imajo. Kateri ozhe leta Sakrament prejeti, more she v'stanu te gnade, inu pravize biti. Le famu taisti tedej njega urednu, inu nuznu prejeti samore, kateri je fhaz te nedovshnosti svojga kersta obdershov, ali pak taistiga, zhe ga je skus greh sgubuv, skus pokoro supet nasaj sadobuv.

V. Bog otuv! de bi se taisti, kateri ozhjo firmani biti, ene kolku od tiga svejta odlozhili, inu se skus molitu ozhiftili, inu de bi se na tako visho k'timu Sakramentu perpravili, koker ti Apostelni,
od

od katerih nafs svetu Pismu sagvi-
fha, de imajo po povellu Jesufa
Kristusa toku dougu v'mestu Je-
rusalemu ostati, dokler bodo s'
mozhjo od sgorej napolneni, (per
S. Luk. na 24. post. 49. v.) inu oni
so se per ti prizhi po njegovimu
v'Neuhojenju v'leto mestu nasaj
povernili; inu po tim, kader so
bili oni na en moshoush, ali ve-
zherjalishe pershli, so oni ussi sku-
pej s'Shenami, inu s'Mario Jesu-
sovo Materjo, inu s'njegovimi bra-
ti v'molitvi ostali. (v' Jogerskim
djanju na 1. post. 13. inu 14. v.)

M O L I T U.

Sa poterjenje, inu ponovljenje
svetiga Duha, kateriga smo
my per S. Firmi sadobli.

Uffe pride od tebe, o moj Bog!
skus tvojo gnado se sazhne, se
naprej della, inu se dokonzha na-
sše isvelizhanje. Po timu, kir

fi ty mene fkus Sakrament tiga
 kersta v'vodi, inu fvetimu Duhu
 preroditi pustuv, fi ty mene tudi
 v'Sakramentu te Firme posvetuv,
 inu k'enimu popolnoma kristjanu
 sturuv. Ta Shkof tvoj Slushabnik
 je na mene roko poloshuv, ty pak
 fi zhes mene tvojga S. Duha te
 Modrosti, inu Sastopnosti, Duha
 tiga svjeta, inu Mozhy, Duha te
 Vuzhenosti, inu Brumnosti pridi
 pustuv, ty si mene s'Duham tvoj-
 ga Strahu napolnuv. Dokonzhej
 tvoje sazhetu dellu. Poterdi usse
 leto, kar si shę v'meni sturuv. Stu-
 ri, de ta sad letiga boshjiga Duha
 donessem; inu de koker en popol-
 noma Kristjan shivym. Nikar ne-
 perpufti, de bi jest fkus kakshno
 pregreho, fkus enu nagnenje k'po-
 semelskimu shivlenju, fkus strah
 tih ludy, ali fkus shelle timu svej-
 tu dopasti, leto sveto ferzhnost
 pomajnfhov, inu oflabuv, katero
 fi ty meni v'letimu S. Sakramentu

sato noter uliv, de bi jest s'njo
 bres ulliga strahu to vęro pred lud-
 my sposnov, inu tudi s'nevarnost-
 jo mojga poshtenja, inu shivlen-
 ja stanovitnu terduv. Nikar ne-
 jejnej mene s'tvojo gnado podpi-
 rati, de nizh nebo v'stanu mene
 v'gręh urezhi, od dobrih dell, inu
 sposnanja tę refnize, nasaj dersha-
 ti, ali pak sturiti, de bi se jest tvoj-
 ga Synu JesusaKristusa, inu niego-
 viga Krisha kdej framvov.

A M E N.

